

Årsrapport 2022

SpareBank 1 Næringskreditt

Innholdsfortegnelse

Styrets beretning for årsregnskapet 2022

Resultatregnskap.....	12
Totalresultat	13
Balanse.....	13
Endring i egenkapital.....	15
Kontantstrømoppstilling	15
Resultat- og balanseutvikling.....	16
Dekningsmasse	18
Revisors beretning	22

Noter til regnskapet

Note 1 Generell informasjon.....	25
Note 2 Regnskapsprinsipper	25
Note 3 Risikostyring.....	29
Note 4 Viktige estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper.....	31
Note 5 Netto renteinntekter	31
Note 6 Provisjonskostnader	32
Note 7 Netto gevinster på finansielle instrumenter	32
Note 8 Andre driftskostnader.....	33
Note 9 Skatt	35
Note 10 Immaterielle eiendeler	36
Note 11 Lån med pant i næringseiendom	37
Note 12 Aksjekapital og aksjonærinformasjon	40
Note 13 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir.....	40
Note 14 Foretakets forpliktelser fra finansielle aktiviteter	41
Note 15 Finansielle derivater	42
Note 16 Klassifisering av finansielle instrumenter	43
Note 17 Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi	44
Note 18 Andre forpliktelser	46
Note 19 Kredittrisiko	46
Note 20 Finansiell risiko	49
Note 21 Beløpsmessig balanse	52
Note 22 Kapitaldekning	53
Note 23 Opplysninger om nærstående parter.....	55
Note 24 Betinget utfall og hendelser etter balansedagen.....	55
Kontaktinformasjon	56

Styrets beretning i SpareBank 1 Næringskreditt AS for året 2022

SpareBank 1 Næringskreditts virksomhet

SpareBank 1 Næringskreditt AS ('Næringskreditt' eller 'Foretaket') er et kredittforetak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) med konsesjon gitt av Finanstilsynet. Foretaket drives i henhold til bestemmelsen i Finansforetaksloven¹.

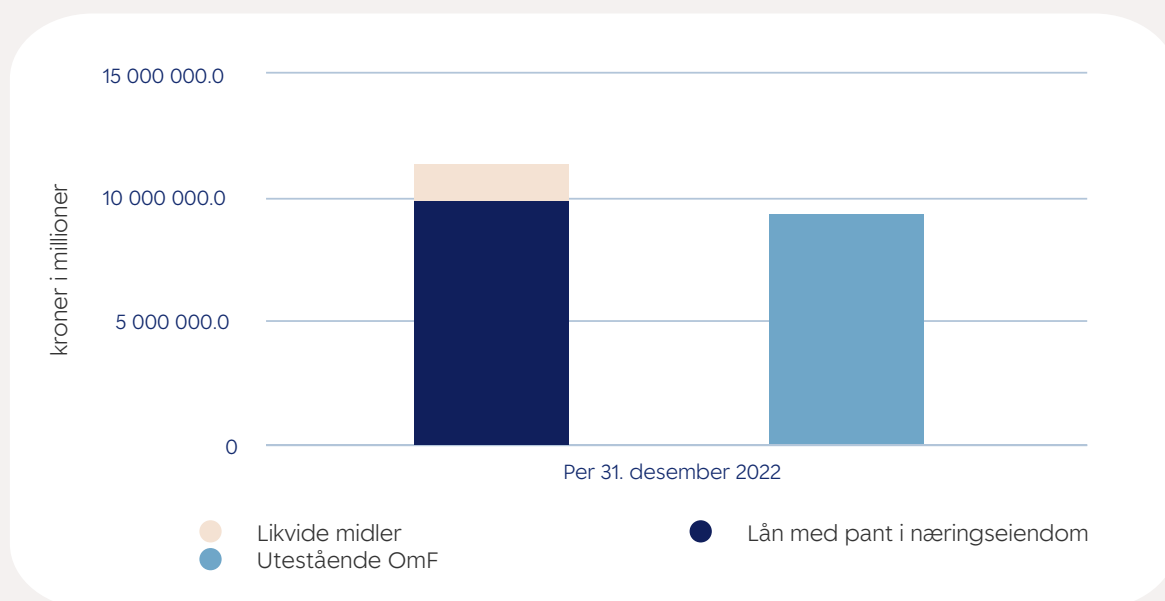
Foretakets formål er å være et finansieringsverktøy for eierne i SpareBank 1-alliansen ved å kjøpe næringseiendomslån med en belåningsgrad opp til 60 prosent fra disse, og finansiere denne virksomheten gjennom utstedelse av Obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Foretaket er lokalisert i Stavanger.

Foretaket er tett integrert i sine eierbankers prosesser, og fungerer som en finansieringsarm for dem. Når eierbankene overfører næringseiendomslån til Foretaket for at disse blir finansiert med OMF, forblir alle forhold relatert til kundene liggende i bankene. Lånene som bli rovert til Næringskreditt må tilfredstille en rekke regler. Det er inngått en forvaltningsavtale med hver av eierbankene som gjelder kjøp av næringseiendomslån. Eierbankene mottar en provisjon fra Foretaket, som er beregnet som utlånsmarginen Næringskreditt oppnår mellom kunderente og innlånsrente, fratrukket planlagte operasjonelle og finansielle kostnader. Egenkapital tilføres fra eierbankene etter behov i Foretaket.

Moody's Ratings Service gir kredittrating av obligasjonene som utstedes, den er Aaa.

Sikkerhetsmassen

SpareBank 1 Næringskreditts sikkerhetsmasse og utestående obligasjoner med fortrinnsrett er satt sammen som vist i illustrasjonen nedenfor².

¹Finansforetaksloven kapittel 11, seksjon II og tilhørende forskrifter, som er endret per juli 2022 iht Directive (EU) 2019/2162.

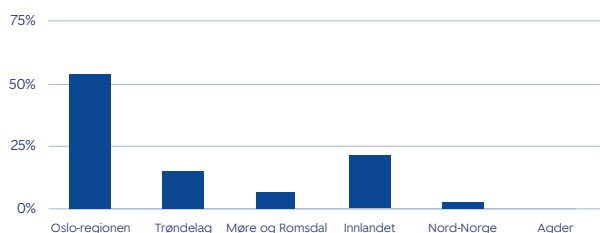
²Kilde for illustrasjonen er noten for beløpsmessig balanse i regnskapet per 30.09.2022. Prinsippet for presentasjon er endret per 3. kvartal 2022 til nominelle verdier eller pari for obligasjoner.

Derivater brukes utelukkende for å rente- og valutasikre innlån, mens beholdningen av likvide midler etter definerte regler skal dekke kommende forfall av egen gjeld. Slik likviditetsbeholdning skal minimum utgjøre full dekning av alle innlån 180 dager før forventet forfallstidspunkt. Overpantsettelsen i sikkerhetsmassen var 21,9 prosent per 31. desember 2022, og var ellers som gjengitt i tabellen nedenfor. Her inkluderes kun kvalifiserende eiendeler (dvs. hvis en andel av et lån til næringsseiendom representerer en belåningsgrad utover 60 prosent, så er en slik andel ekskludert).

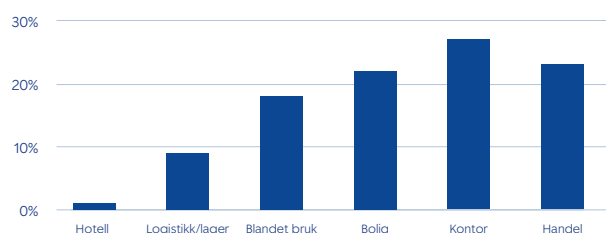
Nøkkeltall

	4. kv. 2022	3. kv. 2022	2. kv. 2022	1. kv. 2022	4. kv. 2021
Antall lån i porteføljen	204	203	198	208	216
Gjennomsnitt størrelse per lån (NOK mill)	48,4	49,7	48,9	47	45
Antall låntakere	170	176	176	176	176
Vekted gjennomsnitt LTV portfolio	38,2 %	39,6 %	39,9 %	40,1 %	41,9 %
Overpantsettelse sikkerhetsmasse	21,90 %	21,30 %	21,20 %	22,10 %	21,30 %

Geografisk fordeling av lånevolum til næringsseiendom

Fordeling etter type lånevolum til næringsbygg

Som vist over befinner en stor andel av lånene i Foretaket seg i Oslo og områder i nærheten (ca. 54 prosent), 22 prosent relaterer seg til den del av boliglånsegmentet som utgjøres av fellesgjelden i sameier og borettslag.

Sentrale hendelser i 2022

Et OMF-innlån ble utvidet med 400 millioner kroner i 2. kvartal, og igjen med 350 millioner i 3. kvartal.

I 4. kvartal ble 1 415 milliarder kroner utstedt. Kredittpremien for disse utstedelsene er, sammen med det generelle markedet, økt for Næringskreditt. Volumet av næringsseiendomslån som Foretaket finansierer er stort sett stabilt på rundt 10 mrd kroner.

I Norge er OMF lovgivningen endret i henhold til EUs Direktiv om harmonisering av covered bond loverket i de ulike medlemslandene, sammen med endringer i CRR (Capital Requirement Regulation). Dette innebærer ingen betydelige endringer for Næringskreditts sikkerhetsmasse eller drift. Lovendringen innebærer at Foretakets regulatoriske overpantsettelse nå må være minimum 5 prosent, men Næringskreditt har hatt større overpantsettelse enn dette i lang tid. Dette skyldes at kravet fra ratingbyrå ligger høyere enn kravet, samt at Foretakets egenkapital (som per definisjon representerer overpantsettelse) gir ovennevnte resultat.

Alle Foretakets tidligere B-aksjer (som tidligere var eid av SpareBank 1 bankene som igjen er eierne av BN Bank, som overfører næringseiendomslån til Foretaket) ble konvertert til A-aksjer i 2022. Største eierbank er nå BN Bank med i overkant av 34 prosent av aksjekapitalen, fulgt av SpareBank 1 SMN og SpareBank 1 Østlandet med henholdsvis 16,3 og 15,7 prosent av aksjene ved utgangen av 2022. Det er de relative andelene av overførte lån som legger fast eierandelene, og dette oppdateres minst årlig.

Regnskap 2022

Regnskapet er utarbeidet i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) som fastsatt av EU og publisert av International Accounting Standards Board (IASB). Tall i parentes nedenfor referer til forrige år (2021) for sammenligning.

Totalkapitalen ved utgangen av fjerde kvartal 2022 var 11,6 (11,7) milliarder kroner, og består overveiende av lån med pant i næringseiendom, samt Foretakets likvide midler. I tillegg kommer markedsverdien av derivater. Disse instrumentene (swaps) sikrer utelukkende valuta- og renterisiko for innlånene, eller medfører at en fast rente eksponering i et obligasjonsinnlån endres til flytende rente for Foretaket. Brutto utlån i Foretaket var på 9,9 (9,8) milliarder kroner ved utløpet av 4. kvartal. Beholdningen av kontanter og andre likvide instrumenter utgjorde 1.416 (1.171) millioner kroner. Foretaket har hatt et relativt stabilt samlet utlånsvolum over en lengre periode, selv om det er en andel lån som løpende går ut og kommer inn i Foretaket.

Foretaket hadde netto renteinntekter på 186 (168) millioner kroner for 2022. Dette reflekterer i gjennomsnitt både et marginalt økt lånevolum og en marginalt redusert utlånsmargin. Provisjoner til bankene som har solgt lån til Foretaket var 129 (88) millioner kroner. Økningen i provisjoner skyldes bortfallet av B-aksjer (som er blitt A-aksjer), og dermed medfører bortfall av behovet for å reservere beløp til et spesielt utbytte for de tidligere B-aksjene. Provisjoner som betales til eierbankene som solgte lånene til Foretaket, utgjør beløp som er nær Foretakets netto rentemargin, fratrukket Næringskredits administrasjonskostnader.

Resultateffekten av kursendringer på finansielle posisjoner var -10,0 (-12,6) millioner kroner. Dette skyldes overveiende utgang i kredittpremier for papirer som Foretaket holder i sin likviditetsportefølje, og som oppstår grunnet generelle markedsbevegelser. Det er særlig i løpet av første halvår at kredittpremier er økt og negative kursendringer dermed har oppstått, med motsatt bevegelse mot utgangen av 4. kvartal.

Driftskostnadene, som i hovedsak representerer IT systemkostnader, kostnader for utstedelse av obligasjoner, samt personellkostnader, var på 12,2 (11,5) millioner kroner. Tap på utlånsporteføljen beregnet etter krav i IFRS 9, er økt med 8,5 (reduisert med 1,8) millioner i 2022, etter at mer utfordrende økonomiske utsikter blir lagt til grunn fremover. Ingen konstaterte tap eller mislighold av lån er inntruffet siden Foretakets oppstart. Driftsresultatet før skatt er 26,3 (57) millioner kroner for året 2022, hvor reduksjonen i resultatet i hovedsak skyldes bortfallet av reserverte beløp for utbytte til de tidligere B-aksjene. Dette betales nå som provisjon til SpareBank 1 bankene som har overført lån med pant i næringseiendom til Foretaket.

Risikovurderinger

Foretaket er som utsteder av OMF underlagt strenge regler for eksponering mot kredittrisiko, markedsrisiko og likviditetsrisiko. Dette, sammen med Foretakets målsetting om fortsatt tilfredsstillende rating, tilsier at Foretaket vil ha en lav risiko knyttet til sin virksomhet, og stiller strenge krav til risikostyring.

Kredittrisiko defineres som risikoen for tap som kan oppstå som følge av at kunder og andre medkontrahenter ikke har evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser overfor Foretaket. Sammensetningen av utlånsporteføljen med lån sikret innenfor 60 prosent av eiendommens verdi gjør at Styret legger til grunn at kredittrisikoen er moderat til lav.

Markedsrisiko er definert som risiko for tap ved endringer i observerbare markedsvariabler som for eksempel renter, valutakurser og priser på finansielle instrumenter. Foretaket utsteder i overveiende grad obligasjoner pålydende i NOK. Alle innlån (og investeringer) i en annen valuta enn NOK, eller med fastrentebetingelser, er sikret ved finansielle valuta- og/eller rentebytteavtaler, eller gjennom annen naturlig sikring. Den samlede kontantstrømmen tilsvarer derfor innlån i norske kroner med flytende rentebetingelser (NIBOR 3 måneder). Foretaket hadde per årsskiftet moderat renterisiko og uvesentlig valutarisiko.

Likviditetsrisiko er risikoen for at Foretaket ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser ved forfall, eller ikke kan finansiere økninger i eiendelene til normale vilkår. Styringen av likviditetsrisikoen i Foretaket er basert på en overordnet likviditetsstrategi vedtatt av Styret, som baseres på den endrede OMF forskriftens krav til likviditet. Foretaket skal ha en likviditetsreserve på minimum alle forfall 6 måneder frem i tid, eller i henhold til krav til NSFR. Styret vurderer at likviditetssituasjon er god.

Operasjonell risiko inkluderer risiko for økonomisk tap ved feil eller misligheter i gjennomføringen av transaksjoner, svikt i den interne kontrollen, eller som følger av driftsavbrudd i IT-systemene. Risiko for tap av renommé, juridisk risiko, risiko ved manglende kompetanse, etikk og holdninger hos personalet, er også elementer av operasjonell risiko. Denne risikoen vurderer Styret som moderat.

Foretaket legger stor vekt på å identifisere, måle, styre og følge opp sentrale risikoområder på en slik måte at dette bidrar til at Foretaket når sine strategiske målsettinger. Det vises til note 21 og 22 i årsrapporten for 2021 for mer utfyllende informasjon.

Medarbeiderne og arbeidsmiljø

Foretaket har identisk administrasjon med SpareBank 1 Boligkreditt. Foretakene har til sammen 7 ansatte, hvorav seks menn og en kvinne. 20 prosent av de felles kostnadene allokteres til SpareBank 1 Næringskreditt som betyr at 1,4 årsverk er tilregnet Næringskreditt. Foretaket kjøper en vesentlig del av sine støttefunksjoner fra SpareBank 1 SMN. Dette gjelder regnskapsføring, HR tjenester og finansrelaterte back-office funksjoner, og har derfor flere indirekte årsverk lokalisert der. BN Bank leverer noen datavarehustjenester til Næringskreditt. Foretaket betjenes av en sentral enhet i SpareBank 1-alliansen for IT-relaterte saksområder. I tillegg har Foretaket forvaltningsavtaler med aktuelle eierbanker som håndterer de enkelte utlånskundene.

Foretaket har flyttet inn i nye lokaler tidlig i 2020 som er energieffektive (BREEAM-NOR sertifisert), med energimerking B. Energiforbruket ligger på 85 kWh/m² og utslipp fra driften av bygningen er 12.9 kg Co₂/m². Foretaket har ingen parkeringsplasser tilgjengelige for motorkjøretøy. Det har vært et ikke materielt registrert sykefravær i SpareBank 1 Boligkreditt/Næringskreditt i 2021. Det har i løpet av året ikke forekommet eller blitt rapportert arbeidsuhell eller ulykker som har resultert i materielle skader eller personskader.

Styret består ved årsslutt av syv personer, fordelt på fem menn og to kvinner. Foretaket ønsker en jevn fordeling mellom kjønnene.

Aksjonærer og eierstyring

Foretakets aksjonærer er banker i SpareBank 1-alliansen som selger og overfører lån til Foretaket, eller banker som igjen er eid av alliansebankene. Aksjonærene tilfører egenkapital til Foretaket basert på overført volum utlån og de regulatoriske kravene som gjelder for Næringskreditts kapitaldekning. Aksjonærene er pliktige til å stemme for eventuelle rettede emisjoner mot nye SpareBank 1-banker som har tilført, eller vil tilføre, utlånsvolum. Ved fortrinnsrettsemisjoner er aksjonærene pliktige å tegne kapital i forhold til eierandel.

Næringskreditt er ikke part i avtaler som trer i kraft, endres eller opphører som følge av et overtakelsestilbud.

Foretaket har på plass ansvarsforsikring for styret og ansatte, samt forsikringsdekning for cyber-relaterte hendelser (hacking, løsepenger osv.), samt tap knyttet til kriminelle hendelser utført mot foretaket. Alle slike forsikringspoliser er inngått sammen med øvrige enheter i SpareBank 1-alliansen.

Næringskreditt har etiske regler som forbyr korrupsjon. Reglene inneholder retningslinjer for hvordan interessekonflikter kan unngås, og videre hvordan uetiske forhold unngås overfor kunder, motparter og samfunnet som helhet.

Foretaket redegjør for eierstyringsstrategien for Bolig- og Næringskreditt i eget dokument tilgjengelig på Boligkreditts webside <https://spabol.sparebank1.no/about>

Samfunnsansvar

SpareBank 1 Næringskreditt er utsteder av OMF og har en svært begrenset virksomhet. Kun 1,4 årsverk er allokert til Næringskreditt som redegjort ovenfor. Virksomheten består i å kjøpe lån med pant i næringseiendom fra banker innenfor SpareBank 1-alliansen, og å finansiere dette ved å utstede OMF. Eierbankene har på sin side betydelig aktivitet over et bredt spektrum av finansielle tjenester, inklusive utlån til husholdninger og bedrifter. I praksis er det derfor eierbankene som håndterer kundene og som fastsetter de kommersielle betingelsene overfor kundene, også for Foretakets lån (selv om Foretaket har en juridisk rett til å sette egne betingelser). Det henvises til eierbankenes årsberetninger og websider for en nærmere redegjørelse for SpareBank 1-bankenes håndtering av sitt samfunnsansvar. Foretaket er en integrert bestanddel av bankene som eier det.

Flere av bankene i alliansen redegjør for bærekraft på sine websider, som for eksempel her:

- BN-Bank: <https://www.bnbank.no/om-oss/gronn-bank/barekraft/>
- SpareBank 1 Østlandet: <https://www.sparebank1.no/nb/ostlandet/om-oss/samfunnsansvar.html>
- SpareBank 1 SMN: <https://www.sparebank1.no/nb/smn/om-oss/barekraft.html>
- SpareBank 1 Nord-Norge: <https://www.sparebank1.no/nb/nord-norge/om-oss/baerekraft.html>

SpareBank 1 Boligkreditt har utstedt grønne obligasjoner. En grønn obligasjon vil på sikt kunne vurderes også for Næringskreditt.

Åpenhetsloven

Åpenhetsloven som handler om bedrifters åpenhet og arbeid med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold ble effektiv i Norge 1. juli 2022. På grunn av balansestørrelsen og renteinntekter er Foretaket av en slik størrelse at det faller inn under kriteriene for bedrifter som er dekket av loven.

Loven skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester, og sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Fordi SpareBank 1 Næringskreditt kun er et spesialisert kredittforetak som finansierer næringseiendomslån med OMF, er aktivitetene svært begrenset. Eierbankene, som overfører næringseiendomslån til Foretaket som et ledd i sin finansiering, fortsetter å betjene lånene og kundene, som er regulert i en egen avtale. En større eierbank, SpareBank 1 SMN, fungerer i en spesiell og utvidet tjenesteytende kapasitet som leverandør til Foretaket av betaling og oppgjør, verdipapirprisingstjenester, regnskapsføring og tilhørende regulatorisk rapportering samt som personalavdeling. Andre leverandører til Næringskreditt er juridiske firma i Norge og UK, og internasjonale revisjonsforetak.

På lik linje med eierbankene kjøper Foretaket tjenester og varer fra SpareBank 1 Utvikling DA, et internt allianse leverandørselskap. SpareBank 1 Utvikling har, siden 2019 og på vegne av SpareBank 1-alliansen, analysert, og hvor nødvendig, fulgt opp sine leverandører for å bekrefte eller forbedre etterlevelse av sine bærekraftige og forsvarlig regler for forretningspraksis. Resultatene fra denne undersøkelsen vil bli inkludert i en rapport om Åpenhetsloven slik den blir forstått å gjelde for SpareBank 1 Næringskreditt. Rapporten vil bli publisert på <https://spabol.sparebank1.no/about>.

Makroøkonomisk utvikling og utsikter³:

Det er forventninger om lavere BNP-vekst i 2023, men veksten er revidert noe opp i mars 2023 fra desember 2022. Privatkonsumet blir sett som utfordrende i et vekstperspektiv, og det samme er tilfelle for bedriftenes investeringer på fastlandet, samt boliginvesteringer. Både konsum og investeringer er allikevel prognostisert høyere i mars 2023 sammenlignet med prognosen i desember 2022. Husholdningene opplevde negativ realinntektsvekst i 2022, og i 2023 blir KPI antatt å øke likt lønnsveksten, men dette er usikkert. Arbeidsledigheten er i års gjennomsnitt prognostisert moderat høyere i 2023 sammenlignet med 2022.

Driftsbalansen målt som en andel av BNP har et solid overskudd i 2022 på over 30 prosent. Dette skyldes i stor grad de høye olje- og gassprisene som også medfører at investeringer i olje- og gassindustrien forventes å øke fra og med 2023.

Innen næringseiendom var omsetningen av bygg rekordhøy i 2021, mens i 2022 har dette bremsset opp betydelig med 60 % av omsetningen sammenlignet med 2021 (i henhold til Akershus Eiendoms statistikk for Norge). Med økte markedsrenter er løpende avkastning (yield) i statistikken for næringseiendom så langt ikke økt mye i et historisk perspektiv. Oslo prime yield for kontorbygg er på 3,75 % mot 4,75 % og 4,5 % i Trondheim og Bergen i februar 2023. Forventningen er derfor at med økte og økende renter vil verdien av næringseiendom sannsynligvis reduseres (det har vært få transaksjoner i 2023). Med strenge krav til utvalg (belåningsgrad, utnyttelse og beliggenhet) av finansierte eiendommer, samt 20 % av utlånsvolumet i boligsegmentet, er Næringskreditts portefølje relativt godt posisjonert.

³ Makroøkonomisk utvikling og vurderingen av fremtidige konjunkturer er med kilde i Statistisk Sentralbyrå per 10. mars 2023. Markedsutvikling næringseiendom er med kilde fra Akershus Eiendom.

Nedenfor vises makroøkonomiske nøkkeltall sammen med prognoser fra SSB:

Siste datamåling og prognose (%)	2020	2021	2022	2023	2024
BNP vekst, fastland	-2,8	4,2	3,8	1,3	1,6
Husholdningenes konsum	-6,2	4,4	6,8	1,2	1,5
Investeringer	-4,1	-0,8	4,4	1,8	1,9
Arbeidsledighetsrate (AKU)	4,7	4,4	3,2	3,6	3,8
KPI vekst	1,3	3,5	5,8	5,0	2,3
Årlig lønnsvekst	3,1	3,5	4,4	5,0	4,5
Driftsbalansen til BNP	1,1	13,6	30,4	16,6	16,8

Kilde: Statistisk Sentralbyrå, 10 mars 2023

Foretakets utsikter

Foretakets utlånsportefølje har en geografisk spredning som reflekterer at Oslo er det største markedet for kontorbygg. Ca. 54 prosent av Foretakets samlede utlånsvolum er i Oslo og omliggende områder i Viken fylke. Den gjennomsnittlige belåningsgraden i Foretakets portefølje av lån med pant i næringseiendom er nå under 40 prosent. Dette er godt under maksimum grense i lovgivningen på 60 prosent. Det er ingen konstaterte tap, og ingen lån med forsinket betaling i porteføljen.

Næringskreditt har kun ren kjernekapital, og kapitaldekningen var 24,6 prosent per 31.12.2022. Innføringen av 'SMB-rabatt' med 'bankpakken' tidligere i år, løftet kapitaldekningen for Næringskreditt. Kapitaldekningen er høyere enn totalt kapitalkrav inklusive alle buffere (og pilar 2) på 16,0 prosent. En management buffer i tillegg på 0,4 prosentpoeng, betyr at Foretakets operasjonelle krav blir 16,4 prosent. Det motsykliske bufferkravet på 2 prosent øker til 2,5 prosent ved utgangen av mars 2023. Systemrisiko-bufferen, som ved årsslutt var planlagt å øke fra 3 til 4,5 prosent, forblir på 3 prosent ut 2023.

Andelen nedbetalingslån med innvilget tidsbegrenset avdragsfrihet (som også kan være innvilget innenfor regulære rammer ved oppstarten av et nytt lån) er 16 prosent av volumet av utlånsporteføljen ved utgangen av 2022. Denne andelen er redusert fra 33 prosent sammenlignet med for ett år siden. Ingen lån i Foretaket er i dag - eller har vært - av problematisk karakter eller i mislighold.

Styret i SpareBank 1 Næringskreditt vurderer Foretaket som stabilt og sikkert. Dette skyldes den lave risikoprofilen for utlån, lave belåningsgrader for finansiert næringseiendom, samt Foretakets høye kapitalbuffer. Foretakets eierbanker er godt kapitaliserte, og har lånereserver som vil kunne kvalifisere for overføring til Foretakets sikkerhetsmasse. Utlånsvolumet har vært stabilt de siste årene, men forventes fortsatt å kunne øke moderat på mellomlang sikt, dette etter en IRB godkjenning.

* * *

Styret erklærer etter beste overbevisning at regnskapet gir et rettviseende bilde av Foretakets drift og økonomiske stilling. Det har ikke intruffet hendelser etter balansedagen som antas å påvirke regnskapet for 2022. Regnskapet med noter avlegges under forutsetning av fortsatt drift.

Hemsedal, 22. mars 2023
Styret i SpareBank 1 Næringskreditt AS

/s/ Bengt Olsen
styrets leder

/s/ Trond Søråas

/s/ Geir-Egil Bolstad

/s/ Merete N. Kristiansen

/s/ Knut Oscar Fleten

/s/ Heidi Aas Larsen

/s/ Steinar Enge

SpareBank 1 Næringskreditt AS

– Erklæring fra Styrets medlemmer og administrerende direktør

Styret og administrerende direktør har i dag behandlet og godkjent regnskapet for 2022 for SpareBank 1 Næringskreditt AS. Regnskapet er satt opp i overensstemmelse med «International Financial Reporting Standards» (IFRS), som fastsatt av EU.

Etter Styrets og administrerende direktørs beste overbevisning er regnskapet utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av Foretakets eiendeler, gjeld og finansielle stilling og resultat som helhet per 31.12.2022.

Styret og administrerende direktør erklærer etter beste overbevisning at kvartalsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til Foretaket, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer Foretaket står overfor.

Hemsedal, 22. mars 2023
Styret i SpareBank 1 Næringskreditt AS

/s/ **Bengt Olsen**
styrets leder

/s/ **Trond Søråas**

/s/ **Geir-Egil Bolstad**

/s/ **Heidi Aas Larsen**

/s/ **Merete N. Kristiansen**

/s/ **Knut Oscar Fleten**

/s/ **Steinar Enge**

/s/ **Arve Austestad**
administrerende direktør

Resultatregnskap 2022

NOK 1 000	Note	2022	2021
Renteinntekter	5	395 928	252 264
Rentekostnader	5	-209 515	-84 006
Netto renteinntekter		186 413	168 258
Provisjoner til SpareBank 1-banker	6	-129 042	-88 938
Netto provisjoner		-129 042	-88 938
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	7	-10 321	-12 595
Sum andre driftsinntekter		-10 321	-12 595
Sum driftsinntekter		47 051	66 725
Lønn, honorar og andre personalkostnader	8	-4 059	-3 223
Andre driftskostnader	8	-8 188	-8 272
Sum driftskostnader		-12 247	-11 495
Driftsresultat før tap		34 804	55 230
Tap på utlån	11	-8 472	1 808
Driftsresultat før skatt		26 332	57 038
Skattekostnad	9	-5 793	-12 548
Periodens resultat		20 539	44 490

Oppstilling av totalresultat 2022

NOK 1 000	2022	2021
Periodens resultat	20 539	44 490
Totalresultat	20 539	44 490
Disponeringer:		
Avsatt til utbytte	20 619	44 457
Annen egenkapital	-80	33
Sum disponeringer	20 539	44 490

Balanse 2022

NOK 1 000	Note	2022	2021
Eiendeler			
Utlån i og fordringer på kredittinstitusjoner	19	74 192	462 702
Sertifikater og obligasjoner	16,19	1 416 785	1 171 427
Lån med pant i næringseiendom	11	9 942 439	9 756 057
Finansielle derivater	15	181 500	333 126
Andre eiendeler	10	30	154
Sum eiendeler		11 614 946	11 723 466

NOK 1 000	Note	2022	2021
Egenkapital og gjeld			
Gjeld			
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	14	9 506 722	9 527 881
Sikkerheter i derivattransaksjoner	14,15	-	82 063
Finansielle derivater	15	33 717	-
Utsatt skatt	9	4 881	7 073
Betalbar skatt	9	7 986	18 783
Andre forpliktelser	18	11 542	13 651
Sum gjeld		9 564 848	9 649 450
Egenkapital			
Aksjekapital	12	1 623 556	1 623 556
Overkursfond		405 889	405 889
Opptjent egenkapital		34	114
Avsatt utbytte		20 619	44 457
Periodens resultat		-	-
Sum egenkapital		2 050 098	2 074 016
Sum gjeld og egenkapital		11 614 946	11 723 466

Hemsedal, 22. mars 2023
Styret i SpareBank 1 Næringskreditt AS

/s/ Bengt Olsen
styrets leder

/s/ Trond Søråas

/s/ Geir-Egil Bolstad

/s/ Heidi Aas Larsen

/s/ Merete N. Kristiansen

/s/ Knut Oscar Fleten

/s/Steinar Enge

/s/Arve Austestad
administrerende direktør

Endring i egenkapital

NOK 1 000	Aksjekapital	Overkursfond	Avsatt utbytte	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Balanse per 31. desember 2020	1 623 556	405 889	59 364	81	2 088 890
Betalt utbytte			-59 364		-59 364
Resultat for perioden			44 457	33	44 490
Balanse per 31. desember 2021	1 623 556	405 889	44 457	114	2 074 016
Betalt utbytte			-44 457		-44 457
Resultat for perioden			20 619	-80	20 539
Balanse per 31. desember 2022	1 623 556	405 889	20 619	34	2 050 098

Kontantstrømoppstilling

NOK 1 000	2022	2021
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetaling av renter	356 654	249 161
Utbetaling av provisjoner	-129 934	-85 072
Utbetaling til drift	-15 793	-12 173
Betalt skatt	-18 783	-18 996
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	192 145	132 920
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto utbetaling ved kjøp av utlån	-156 138	684 418
Netto utbetaling ved investering i statssertifikater	49 935	-23 738
Netto utbetaling ved investering i obligasjoner	-303 224	-602 250
Netto investering i immaterielle eiendeler	0	0
Netto investering i varige driftsmidler	0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-409 427	58 430

NOK 1 000

2022

2021

Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Netto innbetaling utstedelse av obligasjonslån	132 387	157 654
Netto innbetaling ved opptak ansvarlig lånekapital	0	0
Netto innbetaling ved låneopptak i kredittinstitusjoner	-82 311	-104 528
Innbetalt egenkapital	0	0
Utbetalt utbytte	-44 457	-59 364
Netto utbetaling av renter på finansieringsaktiviteter	-176 847	-77 207
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	-171 228	-83 446
Netto kontantstrømmer for perioden	-388 510	107 904
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter IB	462 702	354 798
Netto innbetalinger/utbetalinger av kontanter	-388 510	107 904
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter UB	74 192	462 702

Resultat- og balanseutvikling

Kvartalsregnskapene er ikke individuelt revidert og er inkludert som tilleggsinformasjon til denne rapporten.

Resultatregnskap

NOK 1 000	4. kvartal 2022	3. kvartal 2022	2. kvartal 2022	1. kvartal 2022	4. kvartal 2021
Renteinntekter	136 763	97 835	85 170	76 160	66 128
Rentekostnader	-85 153	-50 915	-41 487	-31 960	-24 450
Netto renteinntekter	51 610	46 921	43 684	44 200	41 678
Provisjoner til SpareBank 1-banker	-32 007	-33 250	-31 186	-32 598	-32 000
Netto provisjoner	-32 007	-33 250	-31 186	-32 598	-32 000
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	331	-1 961	-2 990	-5 701	-8 037
Sum driftsinntekter	19 933	11 709	9 507	5 901	1 641
Lønn, honorarer og andre personalkostnader	-953	-1 207	-815	-1 084	-400
Andre driftskostnader	-1 869	-2 173	-1 767	-2 379	-1 833
Sum driftskostnader	-2 821	-3 380	-2 582	-3 464	-2 232
Driftsresultat før tap	17 112	8 329	6 926	2 438	-592
Tap på utlån	-4 171	-8 135	7 438	-3 604	4 770
Driftsresultat før skatt	12 941	195	14 364	-1 167	4 179
Skattekostnad	-2 847	-43	-3 160	257	-919
Periodens resultat	10 094	152	11 204	-910	3 259

Balanse

NOK 1 000	31.12.2022	30.09.2022	30.06.2022	31.03.2022	31.12.2021
Eiendeler					
Utlån i og fordringer på kredittinstitusjoner	74 192	177 264	353 651	247 414	462 702
Sertifikater og obligasjoner	1 416 785	1 063 960	1 320 968	827 719	1 171 427
Lån med pant i næringseiendom	9 942 439	10 243 634	9 723 111	10 162 520	9 756 057
Finansielle derivater	181 500	199 552	196 169	207 715	333 126
Andre eiendeler	30	476	978	68	154
Sum eiendeler	11 614 946	11 684 886	11 594 877	11 445 435	11 723 466
Gjeld					
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	9 506 722	9 551 976	9 448 462	9 313 663	9 527 881
Sikkerheter i derivattransaksjoner	0	40 753	52 780	14 774	82 063
Finansielle derivater	33 717	31 403	27 270	13 258	0
Utsatt skatt	4 881	7 073	7 073	7 073	7 073
Betalbar skatt	7 986	2 946	2 690	9 028	18 783
Andre forpliktelser	11 542	10 731	16 751	58 991	13 651
Sum gjeld	9 564 848	9 644 883	9 555 025	9 416 787	9 649 450
Egenkapital					
Aksjekapital	1 623 556	1 623 556	1 623 556	1 623 556	1 623 556
Overkursfond	405 889	405 889	405 889	405 889	405 889
Opptjent egenkapital	34	114	114	114	114
Avsatt til utbytte	20 619	0	0	0	44 457
Resultat	0	10 445	10 293	-910	0
Sum egenkapital	2 050 098	2 040 004	2 039 852	2 028 648	2 074 016
Sum gjeld og egenkapital	11 614 946	11 684 886	11 594 877	11 445 435	11 723 466

Dekningsmassen i SpareBank 1

Næringskreditt 2022

SpareBank 1 Næringskreditt

SpareBank 1 Næringskreditt (Foretaket) er en utsteder av obligasjoner med fortrinnsrett, (OMF eller Covered Bonds) og er satt opp i henhold til det norske lovverket for OMF-foretak. Dette ble revidert i juli 2022 etter gjeldende direktiv i EU for Covered Bonds og reguleringer i Capital Requirements Directive (CRR). Som følge av dette utsteder Foretaket European Covered Bonds (Premium) fra og med juli 2022.

Næringskreditt er en relativt liten OMF-utsteder. Utlånene til næringsseiendom på balansen er omtrent 10 milliarder kroner, og dette volumet tilsvarer kun 4 prosent av utlånene til boligformål som søsterforetaket SpareBank 1 Boligkreditt finansierer. Størrelsen har ligget nokså jevnt rundt dette nivået i de flere siste år. Boligkreditt er hovedfinansieringsforetaket for OMF-finansiering for bankene i SpareBank 1-alliansen. Næringskreditt er i øyeblikket mer en mulighet, eller en reserve, som gir fleksibilitet når og hvis det skulle behøves. Grunnene til dette har sammenheng med at boliglån utgjør i gjennomsnitt 2/3 av alle utlånene i SpareBank 1-bankene, videre at prosessen for å kvalifisere næringsseiendoms lån til dekningsmassen i Næringskreditt er mer krevende og arbeidsintensiv enn å kvalifisere boliglån til Boligkreditt. Til slutt er finansieringskostnadene ved OMF fra Næringskreditt historisk noe over Boligkredditts OMF, slik at fordelene ved å ta opp finansiering i Boligkreditt er noe større for SpareBank 1-bankene. Samtidig er det mye kapasitet for også å utvide dette volumet, fordi mye av boliglånene som er gjenværende i SpareBank 1-bankene kvalifiserer for overføring til Boligkreditt.

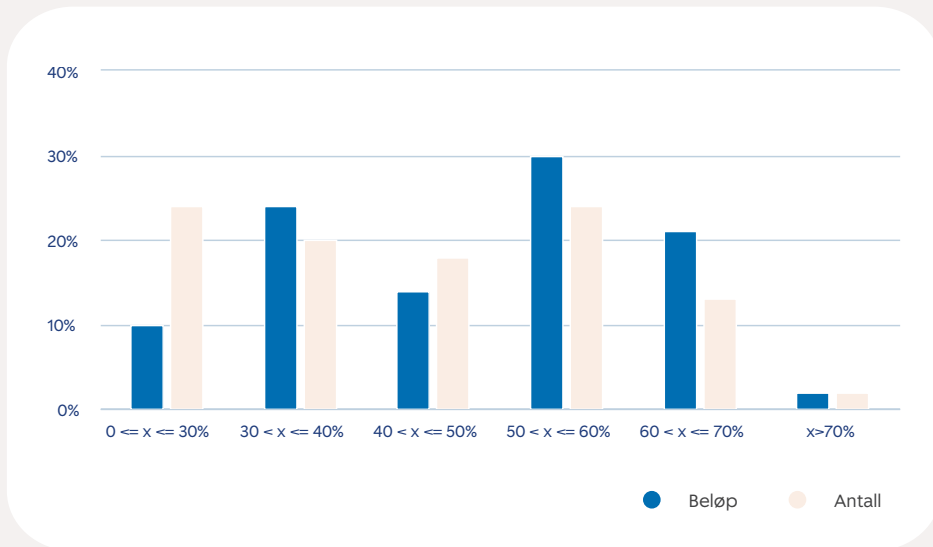
Tap og tapsvurdering i Næringskreditt

Et realisert tap har aldri funnet sted i Foretaket, og ingen lån er eller har vært misligholdt. Regnskapet avlegges etter IFRS-reglene, og på grunn av kravene i IFRS 9 blir det regelmessig vurdert et visst tap. Dette er på metoden for slike tapsvurderinger som er fastlagt i IFRS 9 og i tapsmodellen som SpareBank 1-alliansen har laget. Tapsavsetningene ved utgangen av 2022 er på 17,5 millioner kroner. Dette er omtrent 0,21 % av utlånene, og beregnes som en funksjon av forventninger og antakelser for årene som kommer. Foretaket har ikke noen lån i mislighold, eller i Trinn 3, men ca. 14 % av utlånene er i Trinn 2. Lån som migrerer til Trinn 2 kommer som følge av en økning i risiko siden innvilgelse (sannsynlighet for mislighold), eller forsinkede betalinger inntil 30 dager, men sistnevnte er ikke inntruffet. Tapsavskrivningen kommer både i Trinn 1 (med ett års horisont for beregning av tap) og Trinn 2 (tapsbetraktningen gjelder da resterende løpetid). Porteføljen har høy kvalitet som følge av reglene for kvalifisering av lån til dekningsmassen (sammen med SpareBank 1 bankenes kredittpolicy).

Belåningsgrad i Næringskreditt (LTV)

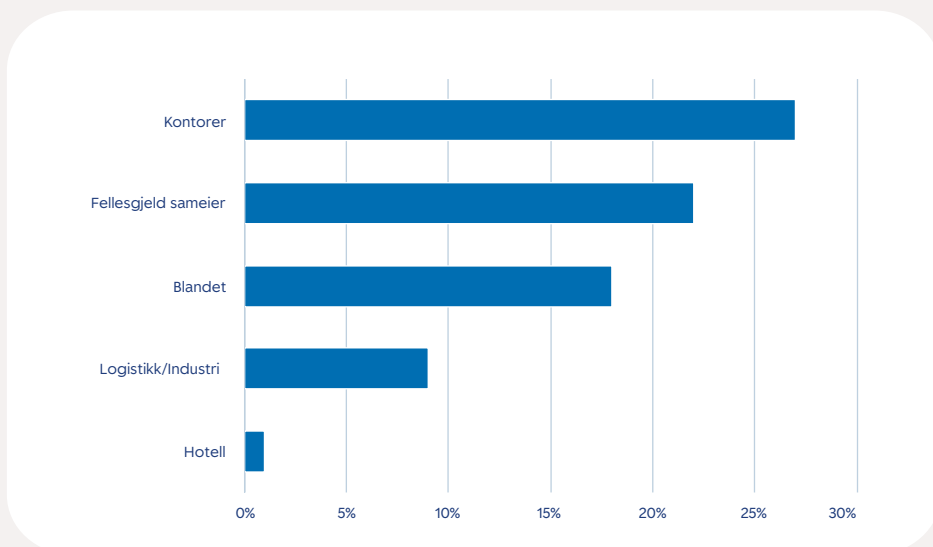
Lån i Næringskreditt må ha en belåningsgrad opp til og med, men ikke over, 60 prosent av verdien av eiendommen som blir pantsatt. Dette er krav i henhold til det norske regelverket. Det beløpsmessige vektede gjennomsnittet av utlånsporteføljen viser ved utgangen av 2022 en belåningsgrad på 38,2 prosent. Fordelingen av lånene innenfor LTV-intervaller var som følger, oppdelt mht. både kronebeløpene for lånene og antall lån.

¹ Bortsett fra SpareBank 1 SR-Bank som har valgt sin egen særskilte løsning for utstedelse av OMF.

Typen av næringsseiendoms lån

Lånene som kan komme inn i Foretakets dekningsmasse er begrenset til kategoriene nedenfor. Et gjeldende prinsipp er at et bygg skal ha en alternativ anvendelse (etter moderate tilpasninger), slik at spesialiserte bygg blir avvist.

Fellesgjelden i sameier og borettslag utgjør 22 prosent av dekningsmassen, og selv om disse kunne blitt tatt med i Boligkreditt, har de i SpareBank 1 alltid vært inkludert i Næringskreditts utlånsmasse. Dette elementet gir også porteføljen en mer differensiert karakter som ikke er like utsatt for endringer i underliggende verdi.

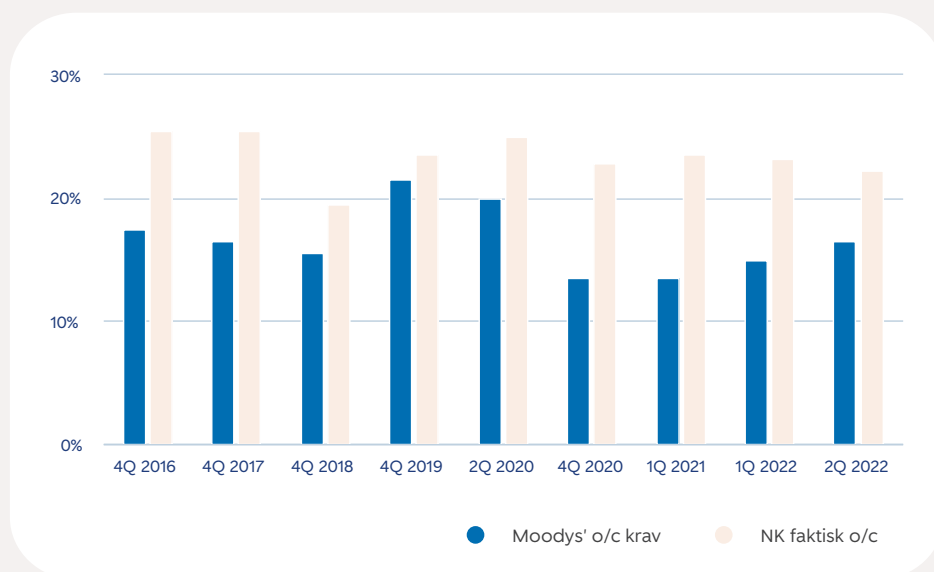
Verdivurdering av pantsatte næringsseiendommer i Næringskreditt

Det er både et lovkrav og en policy at en regelmessig oppdatering av de underliggende verdiene i Foretakets låneportefølje finner sted. Rutinen for Næringskreditt er minimum en årlig oppdatering av verdifastsettelsen av de underliggende eiendommene.

Ved å se på utvalget av de 10 største enkeltlånene i dekningsmassen per 31. desember 2022, så fikk 4 eiendommer en ny verdivurdering i løpet av årets fjerde kvartal, 3 eiendommer i tredje kvartal, én i andre, og to i første kvartal. Næringskreditt overvåker datoer for oppdateringer, og ber om ny verdivurdering fra opprinnelig långivende bank, som også håndterer alle aspekter med kundeforholdet på vegne av foretaket. Det beløpsmessige gjennomsnittet av de 10 største lånene innenfor de sist innhentede verdivurderingene, viser en belåningsgrad på 33,7 prosent. Ingen av disse 10 største lånene er lån til sameier eller borettslag.

Moodys' overpantsettelses krav til Næringskreditt

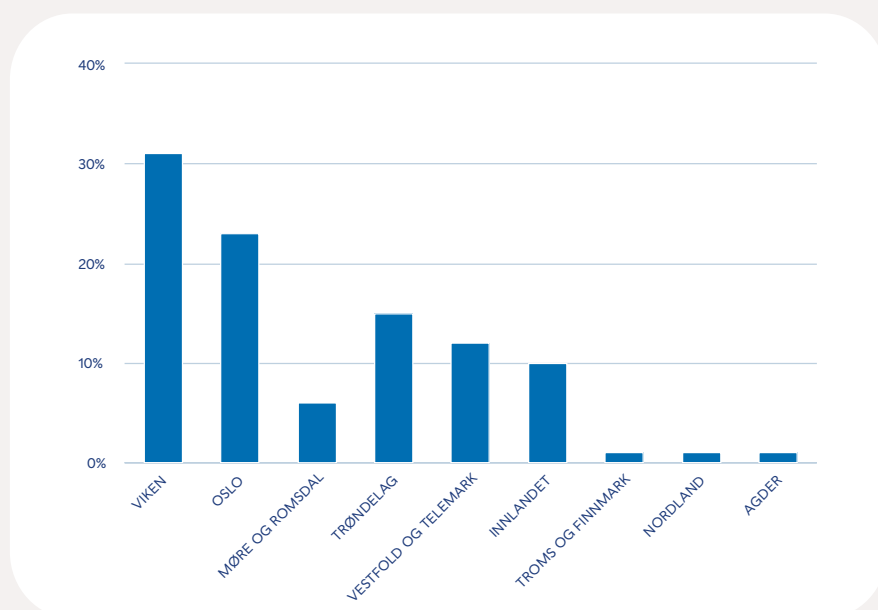
OMF utstedt fra Næringskreditt har kredittratingen AAA fra Moodys. En forutsetning (blant flere) for denne kredittvurderingen er at kravet til overdekning i sikkerhetsmassen er møtt, dette til en viss prosentsats over forpliktelsene som har et krav på sikkerhetsmassen (OMF og sikringsderivater). Moodys' krav varierer over tid, som figuren under viser.

Kravet til overdekning falt i slutten av 2020 grunnet endringer i stress for renteutviklingen som ratingbyråets modell la til grunn. Økningen i 2022, der aktuell overpantsettelseskrav er 16,5 prosent (opp fra 13,5 prosent i 2020), skyldes utsiktene og økt usikkerhet for verdiutviklingen av næringseiendom. Dette skyldtes at markedsrentene, og følgelig avkastningskrav for næringseiendom, sannsynligvis er økt.

Geografisk beliggenhet

Den geografiske spredningen i utlånsmassen reflekterer at BN Bank (en bank eid av alle SpareBank 1-bankene) med et fokus på Oslo, Viken og Trøndelag, sammen med SpareBank 1 SMN (Trøndelag og Møre og Romsdal) og SpareBank 1 Østlandet (Oslo, Viken og Innlandet) er de tre største eierbankene i Næringskreditt. Disse har til sammen 2/3 av aksjene i Foretaket, mens den tredje største banken, SpareBank 1 Sørøst-Norge (en ny større SpareBank 1-bank dannet ved fusjon av SpareBank 1 Telemark, SpareBank 1 BV og SpareBank 1 Modum), holder litt over 10 prosent av eierskapet².

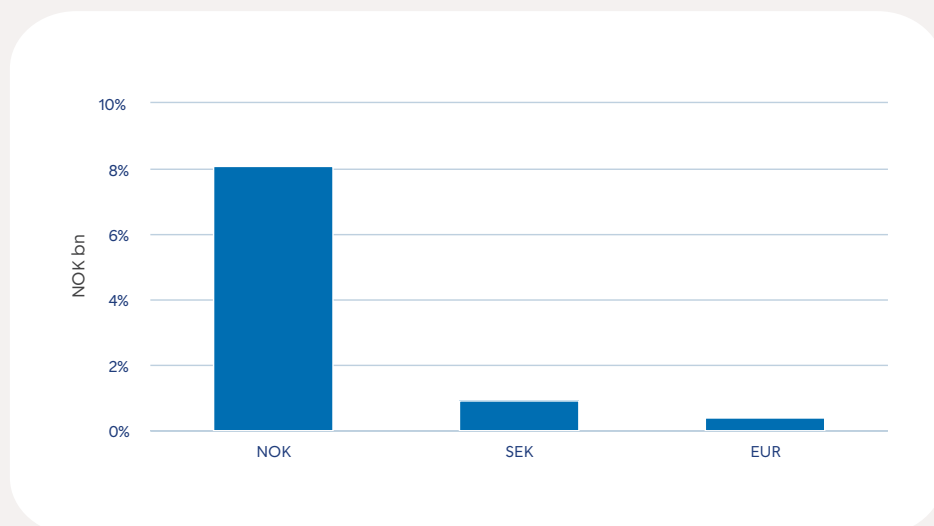
² Eierskapet av både SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt er en direkte funksjon av de relative andelen av lån overført fra SpareBank 1-bankene til foretakene. Eierandelene justeres minimum årlig.

Lån til næringseiendom, inklusive fellesgjeld i borettslag og sameier i sentrale strøk i Oslo / Østlandet, representerer noe over 50 prosent av utlånsmassen.

Utestående OMF

Foretaket er i en særegen posisjon i det norske markedet fordi ingen andre OMF-foretak er spesialisert på Næringseiendom. Flere andre OMF-foretak har inkludert fellesgjeld til sameier og borettslag med individuelle boliglån i sine dekningsmasser, mens dette i SpareBank 1 forbeholdes Næringskreditt.

Næringskreditts utlån utgjør allikevel mindre enn 1 prosent av volumet av utestående OMF fra alle norske foretak i alle valutaer. OMF-utstedelsene i Foretaket er overveiende i norske kroner som illustrert under.

Grønne lån

Grønne utlån og grønne innlån (OMF) er et viktig fokusområde i SpareBank 1 Boligkreditt, og det finnes tilsvarende definisjoner, f.eks. i EUs taksonomi, for næringseiendom. Her vil også en grense for de 15 prosent mest energieffektive byggene ferdigstilt frem til og med 2020 gjelde, sammen med en NZEB (Near Zero Energy Building) definisjon fra og med 2021. Sistnevnte er nettopp fastsatt av norske myndigheter i tråd med EPBD (Energy Performance in Buildings Directive) fra EU. Foretaket har en ambisjon om å utstede grønne OMF, men gitt det stabile og relativt lave utlånsvolumet i sin helhet, har dette hittil ikke vært mulig.

Utsikter 2023

SpareBank 1-bankene har overført næringseiendoms lån til Foretaket for omtrent 10 milliarder kroner ved årsslutt 2022, med en beløpsmessig vektet gjennomsnitt for belåningsgrad på litt under 40 %. Analysen for et prisfall på tvers av en andel av alle eiendommer Foretaket finansierer på 30 prosent, bringer den samme gjennomsnittlige belåningsgraden til 57 prosent, mens et 40 prosent prisfall medfører en 66 prosent belåningsgrad i dekningsmassen. SpareBank 1 bankene har eiendoms lån i overkant av 24 milliarder som kunne ha fått innpass i Foretakets dekningsmasse for å bli finansiert med OMF. Dette viser at det er reserver både for vekst og for å eventuelt erstatte lån der belåningsgraden blir for høy etter et hypotetisk større prisfall i markedet. Prognosen for Foretaket tilsier at finansiert utlånsvolum ikke vil endre seg vesentlig i 2023.

Til generalforsamlingen i Sparebank 1 Næringskreditt AS

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Sparebank 1 Næringskreditt AS som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2022, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært revisor for Sparebank 1 Næringskreditt AS sammenhengende i 7 år fra valget på generalforsamlingen den 29. mars 2019 for regnskapsåret 2019.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2022. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Vi har fastslått at det ikke finnes noen andre sentrale forhold ved revisjonen å omtale i vår beretning.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redegjørelser om foretaksstyring og samfunnsansvar.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik interkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et regnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoen, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av interkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av interkontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.

- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Stavanger, 22. March 2023

PricewaterhouseCoopers AS

Arne Birkeland
Statsautorisert revisor

Noter til regnskapet

Note 1 Generell informasjon

SpareBank 1 Næringskreditt AS (Foretaket eller Næringskreditt) er SpareBank 1-alliansens OMF utsteder som finansierer lån til og sikret av næringsseiendom. Lånene er innvilget og siden overført til Næringskreditt av SpareBank 1-bankene som eier Foretaket.

Regnskapet for SpareBank 1 Næringskreditt AS har blitt utformet i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS).

SpareBank 1 Næringskreditt AS har samme administrasjon som SpareBank 1 Boligkreditt AS, og felles kostnader faktureres til Næringskreditt med 20 prosent, som tilsvarer omtrent faktisk ressursbruk. Som for Boligkreditt, er selskapet lokalisert i Stavanger. SpareBank 1 Næringskreditt er som Boligkreditt støttet av forretningsfunksjoner i SpareBank 1 SMN, Trondheim og SpareBank 1 Gruppen, Oslo.

Årsregnskapet for 2022 er godkjent av Styret 22.03.2023.

Note 2 Regnskapsprinsipper

Presentasjonsvaluta

Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK), som også er foretakets funksjonelle valuta. Alle beløp er angitt i NOK tusen med mindre noe annet er angitt.

Balansføring og fraregning av eiendeler og forpliktelser

Eiendeler og forpliktelser balanseføres på det tidspunktet foretaket oppnår reell kontroll over rettighetene til eiendelene og påtar seg reelle forpliktelser. Eiendeler fraregnes på det tidspunktet reell risiko vedrørende eiendelene er overført, og kontroll over rettighetene til eiendelene er bortfalt eller utløpt.

Utlån

Utlån måles til amortisert kost. Amortisert kost er anskaffelseskost minus mottatte renter og avdrag, pluss akkumulerte effektive renter, justert for eventuelle tapsavsetninger og konstaterede tap. Alle lån er til flytende rentebetingelser.

Vurdering av verdifall på utlån

IFRS 9 ble implementert 01.01.2018. I henhold til IFRS 9 skal utlån balanseføres netto for beregnet forventede tap. For utlån som etter førstegangs balansføring har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko (lån i trinn 2 eller 3), beregnes forventet tap over hele den gjenværende levetiden til utlånet. Trinn 3 benyttes for utlån som er kredittforringet. Økning i kredittrisiko vurderes basert på økning i sannsynlighet for mislighold av lån med manglende betaling utover 90 dager.

For utlån som ikke har hatt, eller lenger har, en vesentlig økning i kredittrisiko (lån i trinn 1), beregnes forventet tap som tap som følger fra mislighold som oppstår innen 12 måneder fra balansedagen.

Grensene som bestemmer når et lån flyttes fra trinn 1 til 2 er som følger:

- manglende betaling på 30 dager eller mer.
- sannsynligheten for mislighold er økt med 150 prosent (eller to klasser på den interne misligholdsmodellen brukt i SpareBank 1-alliansen).
- minimum sannsynlighet for mislighold etter migrasjon av risikoklasser er over på 0,6 prosent.

Foretaket har ingen lån i trinn 3, og har siden oppstart ikke realisert tap på utlån. Lån som kommer i mislighold flyttes fra trinn 2 til 3.

Modellen for tapsavskrivning ser 5 år fremover i tid, og det utvikles en PD og en LGD for hvert av disse årene. For lån med lengre løpetid gjøres det etter år 5 en restverdibetraktning.

For betraktningen av makroøkonomisk utvikling betraktes tre scenarier; et base case, et nedside case og et oppside case. Tre scenarier er tilstrekkelig for å uttrykke de forskjellige retningene av økonomisk utvikling. Foretaket vil prognostisere for de neste 5 år. Vektingen av scenariene kan endre seg i tid, men reflekterer at base case er det foretaket legger til grunn i all hovedsak, mens nedside- og oppsidescenariene indikerer hva en alternativ utvikling kan være, og man kan følge de modellerte konsekvensene for PD og LGD for disse, selv om de anses som mindre sannsynlige og følgelig har en mindre innflytelse på totalt estimert tap. Det totale forventede tapet summeres for hvert scenario og hvert trinn lån (1, 2, eller 3), og den vektete summen av de tre scenariene blir tapsestimatet som foretaket reflekterer i resultatet (endringen i tapsestimatet fra periode til periode).

Modellens base case bruker makrovariabler fra Statistisk Sentralbyrå konjunkturprognose, mens nedsidenivået bestemmes av, men trenger ikke være identiske med, vurderingene Finanstilsynet legger til grunn i nedsidecase for norsk økonomi, årlig, i rapporten om finansielt utsyn. Sammenhengen mellom makrovariablene (rentenivå arbeidsledighet og prisutvikling næringseiendom) og PD og LGD frem i tid bestemmes av en felles SpareBank 1 modell bygget for dette. Næringskreditt kan kun yte lån til definerte kategorier av næringseiendom, inklusive fellesgjeld i sameier og borettslag som er innenfor 60 prosent belåningsgrad. LGD er naturlig lavere for Næringskreditt enn for en bank.

Modellen kjøres hvert kvartal for å utvikle et oppdatert nivå på totale beregnede tapsavskrivninger (ECL). Endringer reflekteres i periodens resultat samt mot balansen i verdien på utlånene.

I henhold til avtalen mellom banker som selger lån til foretaket og Næringskreditt, er det adgang til å motregne eventuelle kreditttap som har oppstått i porteføljen mot gjenværende provisjoner som skal betales ut til alle banker for resten av året. Det er i praksis nær hele netto rentemarginen som betales ut som provisjon til bankene. Det har aldri forekommet en slik avkortning av provisjon til bankene. IFRS 9-beregningene for tap tar heller ikke denne avtalen om provisjonsavkortning inn i beregningene.

Forretningssegment

Selskapet har et forretningssegment, som er Næringseiendomssegmentet. Segmentet består av utlån til Næringseiendom, og samtlige utlån er kjøpt fra banker i SpareBank 1-alliansen.

Verdipapirer

Verdipapirer består av sertifikater og obligasjoner. Disse bokføres til virkelig verdi over resultatet. Foretaket har en portefølje av verdipapirer (samt bankinnskudd) for å møte krav til egen likviditet, som beskrevet i reguleringer og i egne foretaks policy. Foretaket kan også holde verdipapirer (samt bank innskudd) som følge av at swap-motparter må postere sikkerheter til foretaket.

Sikringsbøker

Foretaket gjennomfører virkelig verdisikring av innlån med fast rente og innlån i utenlandsk valuta. Disse innlånene inngår sammen med rente- og rentevalutabytteavtaler i individuelt tilpassede sikringsforhold. Foretaket vurderer og dokumenterer sikringens effektivitet både ved første gangs klassifisering og på løpende basis. Ved virkelig verdisikring blir både sikringsinstrument og sikringsobjekt regnskapsført til virkelig verdi i forhold til markedsrente- og valutaelementet, og endringer i disse verdiene fra inngående balanse blir resultatført. Kontantstrømmene er således kjent for hele kontraktens løpetid etter at sikringsforholdet er inngått.

Verdisetting av derivater og andre finansielle instrumenter

SpareBank 1 Næringskreditt AS bruker finansielle derivater til å styre i det vesentlige all markedsrisiko i balansen. Renterisiko er sikret til 3 måneders NIBOR basis, og valutarisiko er for det meste sikret gjennom derivater og noen ganger gjennom motposisjoner i samme valuta.

Selv om Foretaket sikrer all vesentlig rente- og valuta risiko på balansen, kan netto urealiserte kursgevinster (kurstap) oppstå av følgende grunner:

- Midlertidige verdiendringer i en renteswap kan oppstå som en følge av at rentekurven har endret seg fra tidspunktet da den flytende siden i swappen sist ble fastsatt og balansetidspunktet.
- Når eiendelene i handelsporteføljen verdsettes til virkelig verdi så skjer det basert på observerbare markedspriser som inneholder et kreditlement. Dette kreditlementet er ikke reflektert i verdissetingen av eventuelt tilhørende swapper som sikrer disse obligasjonene på rente og valuta.
- I sikring som skjer gjennom en motposisjon i samme valuta, kan valutarisiko forekomme som en følge av at de flytende rentekupongene kan bli betalt/motatt til forskjellige tidspunkter, og/eller det kan foreligge størrelsesforskjeller på kupongene.

Immaterielle eiendeler

Kjøpte datasystemer og programvare oppføres i balansen til anskaffelseskost (inkludert utgifter til å få programmene operative), og avskrives lineært over forventet utnyttbar levetid. Utgifter til utvikling eller vedlikehold kostnadsføres etter hvert som de påløper.

Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter inkluderer kontanter og bankinnskudd, andre kortsiktige likvider og investeringer med forfall innen tre måneder på anskaffelsestidspunktet.

Skatt

Resultatført skatt består av periodeskatt (betalbar skatt) og utsatt skatt. Periodeskatt er beregnet skatt på årets skattepliktige resultat. Utsatt skatt regnskapsføres etter gjeldsmetoden i samsvar med IAS 12. Det beregnes forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på midlertidige forskjeller, som er differansen mellom balanseført verdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser, når det er sannsynlig at det vil foreligge fremtidig skattbar inntekt, og at midlertidige forskjeller kan trekkes fra denne inntekten. Endringen er regnskapsført i årets skattekostnad. Eiendel ved utsatt skatt innregnes bare i det omfang det forventes fremtidig skattepliktige resultater som gjør det mulig å utnytte den tilhørende skattefordelen. Ved vurdering av sannsynlighet vil historisk inntjening og forventede fremtidige marginer bli lagt til grunn.

Pensjoner

SpareBank 1 Næringskreditt AS har ingen direkte ansatte. Kostnader som gjelder både boligkreditt og Næringskreditt blir fakturert til Foretaket fra Boligkreditt med en fordelingsnøkkel som representerer estimert forbruk.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstilling er utarbeidet etter direkte metode, og kontantstrømmene er gruppert etter kilder og anvendelsesområder. Kontantstrømoppstillingen er inndelt i kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter, investeringsaktiviteter og finansieringsaktiviteter.

Avsetninger

Foretaket regnskapsfører avsetninger når det eksisterer en juridisk eller selvpålagt forpliktelse som følge av tidligere hendelser, og det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen vil komme til oppgjør i form av overføring av økonomiske ressurser og forpliktelsen kan estimeres med tilstrekkelig grad av sikkerhet. Avsetninger vurderes ved hver balansedag og justeres for å reflektere oppdatert beste estimat.

Avsetninger måles til nåverdien av forventede utbetalinger for å innfri forpliktelsen. Det benyttes en estimert risikofri rente som diskonteringsrentefot før skatt som reflekterer nåværende markedssituasjon og risiko spesifikk for forpliktelsen.

Renteinntekter og -kostnader

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode benyttes for balanseposter som vurderes til amortisert kost. For rentebærende balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet, inntektsføres den nominelle renten løpende, mens verdiendringer regnskapsføres ved periodeslutt. Renteinntekter på engasjementer som er kredittforringet beregnes ved bruk av effektiv rente på nedskrevet verdi. Renteinntekter på engasjementer som ikke er kredittforringet beregnes ved bruk av effektiv rente på brutto amortisert kost (amortisert kost før avsetning for forventede tap).

Provisjoner

Provisjoner betales av Foretaket til eierbankene og er nær hele netto rentemarginen på lånene som er overført og finansiert med OMF.

Utbytte

Utbytte bokføres som egenkapital i perioden frem til det er vedtatt av foretakets generalforsamling.

Hendelser etter balansedagen

Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når Styret har behandlet regnskapet. Generalforsamlingen og regulerende myndigheter vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre det. Hendelser fram til regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring og som vedrører forhold som allerede var kjent på balansedagen, vil inngå i informasjonsgrunnlaget for fastsettelsen av regnskapsestimater og således reflekteres fullt ut i regnskapet. Hendelser som vedrører forhold som ikke var kjent på balansedagen, vil bli opplyst om dersom de er vesentlige. Regnskapet er avlagt etter en forutsetning om fortsatt drift. Denne forutsetningen var etter styrets oppfatning til stede på det tidspunkt regnskapet ble godkjent for fremleggelse.

Aksjekapital og overkurs

Foretaket har fra og med 4. kvartal 2021 en aksjeklasse. Pålydende er 100 kroner i tillegg til 25 kroner i overkurs per aksje. Nærmere informasjon om aksjene fremkommer i note 12.

IFRS 13 - Måling til virkelig verdi (fair value)

IFRS 13 etablerer en enhetlig kilde for retningslinjer under IFRS for all verdsettelse til virkelig verdi og informasjon om virkelig verdiverdsettning. Omfanget til IFRS 13 er bredt; virkelige verdsettingskravet i IFRS 13 gjelder for både finansielle og ikke-finansielle instrumenter, selv om andre IFRS krever eller tillater virkelig verdi. IFRS 13 definerer virkelig verdi som en verdi som vil bli mottatt ved salg av en eiendel eller som vil bli betalt for å overføre en forpliktelse i en regulær transaksjon i dens hovedmarked (eller det mest fordelsaktige markedet) på balansedagen under gjeldende markedsforshold.

Virkelig verdi IFRS 13 er en utgangs ('exit') pris som det er mulig å direkte observere eller beregne under en annen verdsettelsesmetode. IFRS 13 inneholder også omfangsrike krav til informasjon som må offentliggjøres. IFRS 13 må anvendes for regnskapsperioder fra 1. januar 2013. Utenom ekstra offentliggjøring av informasjon, har ikke IFRS 13 hatt noen materiell innvirkning på noen beløp i regnskapet.

Nye IFRS-standarder som enda ikke er effektive

Nye IFRS-standarder, endringer av IFRS-standarder og fortolkninger av slike blir innført i fremtidige regnskapsavlegginger. Det er nå ingen nye standarder eller fortolkninger av eksisterende standarder som er forventet å ha en vesentlig innvirkning på Foretakets regnskap når de blir effektive.

Nye IFRS-standarder som har blitt tatt inn

Det finnes ingen nye IFRS-standarder, endringer eller fortolkninger i slike siden 1. januar 2022 som har hatt en vesentlig effekt på regnskapet.

Note 3 Risikostyring

SpareBank 1 Næringskreditt AS er en institusjon som kjøper lån med sikkerhet i næringseiendom fra banker i SpareBank 1-alliansen. Denne virksomheten finansieres hovedsakelig ved utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett. Dette medfører at foretaket er underlagt det norske lovverket om obligasjoner med fortrinnsrett, og de kravene dette stiller til risikoeksponering. I tillegg ønsker Foretaket minst å opprettholde en høy kredittrating på obligasjonene med fortrinnsrett, noe som også medfører høy grad av fokus på risikostyring og lav risikoeksponering.

Formålet med risiko- og kapitalstyringen i SpareBank 1 Næringskreditt AS er å sikre en tilfredsstillende kapitaldekning og en forsvarlig formuesforvaltning i forhold til Foretakets vedtatte forretningsstrategier og risikoprofil. Dette sikres gjennom en hensiktsmessig prosess for risikostyring, og planlegging og oppfølging av foretakets kapitalinnhenting og kapitaldekning.

Foretakets risiko- og kapitalstyring skal være i henhold til beste praksis. Dette oppnås gjennom:

- En sterk risikokultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring
- Et kompetent kontrollmiljø
- En god forståelse av hvilke vesentlige risikoer Foretaket er stilt overfor

Organisering og organisasjonskultur

SpareBank 1 Næringskreditt AS er opptatt av å ha en sterk og sunn organisasjonskultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring. Foretaket er opptatt av uavhengighet i styring og kontroll, og ansvaret er fordelt mellom ulike roller i organisasjonen:

- Styret vedtar hovedprinsippene for risikostyringen, herunder fastsettelse av risikoprofil, rammer og retningslinjer. Styret har også ansvaret for å påse at foretaket har en ansvarlig kapital som er forsvarlig ut fra vedtatte risikoprofil og myndighetspålagte krav.
- Administrerende direktør står for den daglige ledelsen av Foretakets virksomhet i tråd med lover, vedtekter, fullmakter og instruksjoner. Saker som etter Foretakets forhold er av uvanlig art eller har stor betydning legges frem for styret. Administrerende direktør kan imidlertid avgjøre en sak etter fullmakt fra styret. Administrerende direktør er ansvarlig for å implementere foretakets strategi, og i samarbeid med styret, utvikle strategien videre.

Risk manager rapporterer direkte til styret. Risk manager har ansvaret for videreutvikling av rammeverket for risikostyring, inkludert risikomodeller og risikostyringssystemer. Stillingen er videre ansvarlig for uavhengig oppfølging og rapportering av risikoeksponeringen, og for at Foretaket etterlever gjeldende lover og forskrifter.

Balansekomiteen er et rådgivende organ innen operativ styring av Foretakets balanse innenfor de rammer som er innvilget av styret. Komiteen er et viktig rådgivende organ i Foretakets operative styring av likviditetsrisiko. Balansekomiteen ledes av administrerende direktør, og er sammensatt av finanssjefene i de største eierbankene, samt én representant for SamSpar-gruppen.

Investeringskomiteen er et rådgivende organ i vurderingen av kredittlinjer for motparter og sammensetning av likviditetsporteføljen. Investeringskomiteens leder er administrerende direktør, og er for øvrig sammensatt av finansdirektør og direktør for balansestyring. Administrerende direktør har fått delegert fullmakt fra styret, slik at han er i stand til å fatte vedtak vedrørende kredittlinjer for motparter og for enkeltpapirer.

Risikokategorier:

I risikostyringen skiller foretaket mellom følgende risikokategorier:

- **Kredittrisiko:** risikoen for tap som følge av at motparter ikke har evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser overfor Foretaket. Kredittrisikoen styres gjennom Foretakets kredittpolicy. Kredittpolicyen evalueres og godkjennes av Foretakets styre minimum årlig.
- **Likviditetsrisiko:** risikoen for at Foretaket ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere økninger i eiendeler.
- **Markedsrisiko:** risikoen for tap som skyldes endringer i observerbare markedsvariabler som renter, valutakurser og verdipapirmarkedet.
- **Operasjonell risiko:** risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.

Nærmere omtale om risikokategoriene er gitt i senere noter, se note 21 og 22 av denne årsrapporten.

- **Klimarisiko:** risikoen for tap som følge av verdifall på aktiva som ikke kan opprettholde sin funksjon som en følge av reguleringer, lovendringer eller markedspraksis som følge av eller på grunn av klimaendringene. Foretaket har ikke utviklet et konkret syn på klimarisiko i Foretakets utlånsportefølje, og ser ingen nærstående sannsynlighet for at en slik risiko skal materialisere seg.

Referanserentereformen

Hvis en referanserente blir erstattet eller endret så vil Foretaket tidsriktig gjøre endringene som kreves, i henhold til markedspraksis, lover og reguleringer. Referanserenter som brukes er NIBOR, EURIBOR, STIBOR. Det er ikke gjort endringer for noen av disse enda. For NIBOR, som er Foretakets viktigste referanserente, vil det sannsynligvis være forbundet større implementeringsendringer om denne endres, men det forventes ingen materielle eller negative utvirkninger av det. Der en referanserente inngår i et sikringsforhold vil Foretaket søke å endre rente simultant for både sikringsinstrumentet og det sikringsobjektet slik at sikringsforholdet består og fortsetter som før.

Note 4 Viktige estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper

Utarbeidelse av finansiell informasjon i samsvar med IFRS, medfører at ledelsen benytter estimater og skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper og dermed regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader.

Estimater for lånetap

Se beskrivelsen av vurdering av verdifall på utlån i note 2. Beregningen er forbundet med estimater og usikkerhet. Foretaket skal, for lån i trinn 2 og 3 (lån i trinn 3 som er mislighold har ikke forekommet), beregne fremtidige rater for misligholdssannsynlighet og tap gitt mislighold på porteføljebasis for hvert år, 5 år i tid. Disse estimatene bygger på faktisk observert mislighold for den type lån som kan komme inn i SpareBank 1 Næringskreditts portefølje fra alliansebankene, samt scenarier for den økonomiske utviklingen.

Virkelig verdi på finansielle instrumenter

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked, fastsettes ved å benytte ulike verdsettelsesteknikker. Foretaket benytter metoder og forutsetninger som, så langt som mulig, er basert på observerbare markedsdata, og som representerer markedsforholdene på balansedagen.

Inntektsskatt

Ved fastsettelse av inntektsskatten er det påkrevd betydelig bruk av skjønn. For mange transaksjoner og beregninger vil det være usikkerhet knyttet til den endelige skatteforpliktelsen. Foretaket er ikke underlagt finansskatt da det ikke har noen ansatte. Den forventete skattesatsen er derfor 22 prosent for 2022.

Note 5 Netto renteinntekter

NOK 1 000	2022	2021
Renteinntekter		
Renteinntekter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	5 083	155
Renteinntekter og lignende inntekter av utlån til og fordring på kunder	364 815	240 591
Renteinntekter på sertifikater og obligasjoner	26 030	11 518
Sum renteinntekter	395 928	252 264
Rentekostnader		
Renter og lignende på kredittinstitusjoner	90	105
Renter og lignende på obligasjoner	207 519	82 230
Krisetiltaksfond *	1 906	1 672
Sum rentekostnader	209 515	84 006
Sum netto renteinntekter	186 413	168 258

* Fra 2019 ble SpareBank 1 Næringskredit innlemmet som bidragsyter til det norske krisetiltaksfondet

Note 6 Provisjonskostnader

NOK 1 000	2022	2021
Provisjonskostnader		
Provisjoner betalt til SpareBank 1-banker	129 042	88 938
Sum provisjonskostnader	129 042	88 938

Provisjoner er kostnader til SpareBank 1 Næringskreditt AS sine eierbanker, som overfører sine lån til Foretaket. Beløpene kalkuleres ved å trekke gjennomsnittet av Foretakets finansieringskostnader fra hvert låns rentesats for perioden. I tillegg blir også SpareBank 1 Næringskreditts estimerte driftskostnader trukket fra. Provisjonene blir redusert med et beløp som reserveres for B-aksjonærer. SpareBank 1 Næringskreditt AS har to typer aksjonærer, der B-aksjonærene skyter inn egenkapital på vegne av BN Bank, og får et ekstraordinært utbytte på slike beløp.

Note 7 Netto gevinster på finansielle instrumenter

NOK 1 000	2022	2021
Netto gevinster (tap) på finansiell gjeld til virkelig verdi	122 840	253 296
Netto gevinster (tap) på finansielle derivater sikret mot obligasjoner (gjeld)	-124 912	-257 575
Netto gevinster (tap) på finansielle eiendeler til virkelig verdi	-8 249	-8 316
Netto gevinster (tap)	-10 321	-12 595

Foretaket sikrer utstedte faste renteobligasjoner og obligasjoner utstedt i fremmed valuta til en flytende rente. Sikrede utstedelser (obligasjoner) føres til amortisert kost justert for verdiendring på sikret valuta- og eller renteelement. Derivatene som sikrer obligasjonene føres til virkelig verdi. Verdiavvik mellom obligasjoner og sikringsderivater kan forekomme i det obligasjonene har utstedelseskostnader som amortiseres over løpetiden. Avvik kan også forekomme hvis rentenivået på balansedato er endret sammenlignet med det siste rente fixing-nivået på flytende ben i sikringsswapper. Obligasjoner blir også utstedt til flytende rente over NIBOR i norske kroner som ikke står i sammenheng med derivater. Disse obligasjonene føres til amortisert kost.

Note 8 Driftskostnader

NOK 1 000	2022	2021
Driftskostnader utenom IT	4 063	3 375
Databehandling og IT drift	3 689	4 121
Andre driftskostnader	287	575
Avskr.av driftsmidler og immat.eiendeler	149	201
Lønn og andre personalkostnader til ansatte*:	3 344	2 524
Honorarer til styret	715	700
Sum	12 247	13 516

* Alle av selskapets ansatte har delt arbeidsforhold mellom SpareBank 1 Næringskreditt AS og SpareBank 1 Boligkreditt AS. Avlønning skjer i SpareBank 1 Boligkreditt AS, som belaster lønnskostnadene relatert til SpareBank 1 Næringskreditt AS, videre til selskapet.

Revisor

Avtalt revisjonshonorar og kostnadsført godtgjørelse til PWC AS og samarbeidende selskaper, inkludert over, fordeler seg slik:

NOK 1 000	2022	2021
Lovpålagt revisjon	390	309
Andre attestasjonstjenester inkl. granskning, depottesting og comfort letter	26	23
Andre tjenester	246	116
Sum (inkl mva)	662	448

Ledende ansatte

Informasjonen oppgitt for ledende ansatte viser total kompensasjon for både SpareBank 1 Boligkreditt og Næringskreditt. SpareBank 1 Næringskreditt belastes 20 % av disse kostnadene.

Utbetalt i 2022

NOK 1 000	Lønn/honorar	Bonus	Annen godtgjørelse	Pensjonskostnad *)	Opptjent pensjonsrettighet	Personallån
Ledende ansatte						
Administrerende direktør - Arve Austestad	2 547	-	177	1 367	-	1 706
Sum ledende ansatte	2 547	-	177	1 367	-	1 706

*) Av pensjonskostnaden gjelder kr 560 217 betalt premie for 2021.

Utbetalt i 2021

NOK 1 000	Lønn/honorar	Bonus	Annen godtgjørelse*)	Pensjonskostnad	Opptjent pensjonsrettighet	Personallån
Ledende ansatte						
Administrerende direktør - Arve Austestad	2 431	-	4 192	182	-	1 027
Sum ledende ansatte	2 431	-	4 192	182	-	1 027

*) Annen godtgjørelse er utbetaling av tidligere opptjent ytelsespensjon.

Styret	Utbetalt i 2022	Utbetalt i 2021
Bengt Olsen (Styreleder fra 31.03.2022)	95	93
Kjell Fordal (Styreleder til 31.03.2022)	119	116
Geir-Egil Bolstad (Nestleder)	95	93
Inge Reinertsen (Styremedlem til 31.03.2022)	95	93
Merete Nygaard Kristiansen	95	93
Knut Oscar Fleten	95	93
Heidi Cathrine Aas Larsen (Styremedlem fra 01.12.2020)	95	31
Trond Søråas	26	26
Inger Eriksen (Styremedlem til 01.12.2020)	-	62
Steinar Enge (Styremedlem fra 31.03.2022)	-	-
Sum Styret	715	700

Utbetalinger til Styret finner sted året etter tjenesteår. Kostnadene for styret er direkte kostnader i Næringskreditt.

Note 9 Skatt

NOK 1 000	2022	2021
Resultat før skatt	26 332	57 038
Permanente forskjeller	-	-
Endring midlertidige forskjeller finansielle instrumenter	9 967	28 339
Grunnlag for betalbar skatt	36 300	85 377
Betalbar skatt	7 986	18 783
Endring utsatt skatt*	-2 193	-6 235
Skattekostnad i resultatregnskapet	5 793	12 548
Betalbar skatt i balansen	7 986	18 783
Endring skattesats på endring midlertidige forskjeller	-2 193	-6 235
Sum endring utsatt skatt	-2 193	-6 235
Midlertidige forskjeller per 31.12.		
Netto urealisert gevinst /tap	22 185	32 152
Sum midlertidige forskjeller som påvirker skattegrunnlaget	22 185	32 152
Netto skattereduserende midlertidige forskjeller		
Netto skatteøkende midlertidige forskjeller	22 185	32 152
Netto midlertidige forskjeller	22 185	32 152
Netto utsatt skattefordel (-)/ utsatt skatt (+)	4 881	7 073
Forventet inntektsskatt etter nominell skattesats (22 %)	5 793	12 548
Skattekostnad i resultatregnskapet	5 793	12 548
Effektiv skattesats	22,00 %	22,0 %

Note 10 Immaterielle eiendeler

NOK 1 000

Datasystemer og programvare

Anskaffelseskost 01.01.2021	1 893
Anskaffelseskost 31.12.2021	1 893
Akkumulert avskrivning og nedskrivning 01.01.2021	1 543
Årets avskrivning	201
Akkumulert avskrivning og nedskrivning 31.12.2021	1 745
Bokført verdi per 31.12.2021	149
Anskaffelseskost 01.01.2022	1 893
Tilgang kjøpt	-
Avgang	-
Anskaffelseskost 31.12.2022	1 893
Akkumulert avskrivning og nedskrivning 01.01.2022	1 745
Årets avskrivning	149
Årets nedskrivning	-
Avgang ordinære avskrivninger	-
Akkumulert avskrivning og nedskrivning 31.12.2022	1 893
Bokført verdi per 31.12.2022	0
Økonomisk levetid	3 år
Avskrivningsplan	Lineær

Note 11 Lån med pant i næringseiendom

NOK 1 000	2022	2021
Nedbetalingslån	9 881 664	9 725 526
Ikke utbetalte påløpte renter	78 238	39 523
Sum utlån før spesifiserte og uspesifiserte tapsavsetninger	9 959 902	9 765 049
Forventet tapsavsetning IFRS 9 Level 1	8 823	3 042
Forventet tapsavsetning IFRS 9 Level 2	8 640	5 949
Sum netto utlån og fordringer på kunder	9 942 439	9 756 057

Misligholdte utlån		
Mislighold *	0,00 %	0,00 %
Spesifiserte nedskrivninger	0,00 %	0,00 %
Netto misligholdte utlån	0,00 %	0,00 %

Tapsutsatte lån		
Tapsutsatte engasjement ikke misligholdt	0,00 %	0,00 %
- Individuelle nedskrivninger tapsutsatte lån	0,00 %	0,00 %
Netto tapsutsatte lån	0,00 %	0,00 %

* Samlet engasjement fra en kunde regnes som misligholdt og tas med i oversikter over misligholdte engasjementer når forfalte avdrag og/eller renter ikke er betalt 90 dager etter forfall eller rammekreditter er overtrukket i 90 dager eller mer.

Endring i tapsavsetninger 2022

Forklaring på endringer i bruttoværende verdier Utlån og forskudd til kunder til amortisert kost	2022			Total
	Level 1	Level 2	Level 3	
Balanse 1. januar	3 042	5 949	-	8 991
Overført til (fra) trinn 1	-4 685	4 685	-	-
Overført til (fra) trinn 2	590	-590	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-	-	-	-
Nye Lån	3 353	633	-	3 986
Avgang	731	503	-	1 234
Netto ny måling av nedskrivninger	5 791	-2 539	-	3 252
Netto endring	5 780	2 691	-	-8 472
Balanse 31 desember	8 823	8 640	-	17 463

Endring i tapsavsetninger 2021

Forklaring på endringer i bruttoværende verdier Utlån og forskudd til kunder til amortisert kost	2021			Total
	Level 1	Level 2	Level 3	
Balanse 1. januar	4 881	5 918	-	10 799
Overført til (fra) trinn 1	-4 948	4 948	-	-
Overført til (fra) trinn 2	23	-23	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-	-	-	-
Nye Lån	778	129	-	907
Avgang	677	3 197	-	3 874
Netto ny måling av nedskrivninger	1 631	-8 220	-	-6 589
Netto endring	1 839	-31	-	1 808
Balanse 31. desember	3 042	5 949	-	8 991

Næringskreditt har ingen lån i Trinn 3, som er lån i mislighold eller lån forventet å komme i mislighold (definert som manglende betaling etter 90 dager)

SpareBank 1 Næringskreditt har totale prognostiserte utlånstap i henhold til IFRS 9-modell som beløper seg til 17,5 millioner kroner (0,21 % av utlånene). Dette er en økning på 7,7 millioner fra utgangen av 2021, og er relatert til de noe mer negative makroøkonomiske forutsetninger som detaljert i tabellen under. Ca. 1,4 av totalt 10,3 milliarder kroner i utlån er ved utgangen av 2022 klassifisert i Trinn 2, som betyr at de har migrert tilstrekkelig negativt siden innføring (alle andre utlån er klassifisert i Trinn 1 og ingen i Trinn 3).

Makroforutsetningene bygger på 3 ulike scenarier, et base case som vekter 80 %, og et nedside og oppside case som hver vekter 10 %.

Base case består av siste konjunkturprognoser fra SSB hva gjelder arbeidsledighet og pengemarkedsrente de kommende år, sammen med et markant fall i priser på næringseiendom i år 1 (2023) etterfulgt av et videre mindre fall i år 2 (2024). Etter 2 år er prisene dermed falt 19 %. Prognosen for prisutviklingen på næringseiendom er avledet fra data i Norges Banks pengepolitiske rapport 4/22.

De ulike scenariene legger disse variablene til grunn:

Scenario / År	1	2	3	4	5
Base					
Arbeidsledighet	3,70 %	3,70 %	4,10 %	3,70 %	3,50 %
Pengemarkedsrente	3,40 %	3,30 %	3,0 %	3,00 %	3,00 %
Næringseiendom (a)	-17 %	-19 %	-19 %	-17 %	-15 %
Nedside					
Arbeidsledighet	5 %	5,50 %	5 %	4,50 %	4 %
Pengemarkedsrente	5 %	6 %	4,50 %	3 %	3 %
Næringseiendom	-30 %	-40 %	-20 %	-10 %	0 %
Oppside					
Arbeidsledighet	3,30 %	3,30 %	3,30 %	3,30 %	3,30 %
Pengemarkedsrente	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %
Næringseiendom	2 %	4 %	6 %	8 %	10 %

(a) Fallet i Næringseiendom er kumulativt; etter et fall på 17 % i år 1 i base case faller prisene 2 % videre i år 2 og er da 19 % redusert fra utgangspunktet.

Sensitivitet

Dersom hvert scenario alene legges til grunn (100 % vekt), så vil base case føre til forventede modelltap (expected cumulative loss eller ECL) på 15,1 millioner kroner eller 0,18 % av utlån (basert på exposure at default, EAD), og nedside case ca. 50 millioner kroner eller 0,61 % av utlån (EAD).

Dersom nivået på arbeidsledighet og pengemarkedsrente blir 1 prosentpoeng høyere enn antatt i scenariene over, i hvert år over prognoseperioden, så resulterer det i en ECL på ca. 30 millioner kroner.

Note 12 Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Aksjonæroversikt per 31.12.2022

	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel
BN BANK	5 563 659	34,27 %	34,27 %
SPAREBANK 1 SMN	2 640 198	16,26 %	16,26 %
SPAREBANK 1 ØSTLANDET	2 542 115	15,66 %	15,66 %
SPAREBANK 1 SØRØST-NORGE	1 684 924	10,38 %	10,38 %
SPAREBANK 1 RINGERIKE HADELAND	1 292 533	7,96 %	7,96 %
SPAREBANK 1 ØSTFOLD AKERSHUS	1 261 760	7,77 %	7,77 %
SPAREBANK 1 NORDMØRE	499 441	3,08 %	3,08 %
SPAREBANK 1 NORD-NORGE	439 923	2,71 %	2,71 %
SPAREBANK 1 SØRE SUNNMØRE	249 103	1,53 %	1,53 %
SPAREBANK 1 HALLINGDAL VALDRES	61 904	0,38 %	0,38 %
Sum	16 235 560	100 %	100 %

Aksjekapitalen består av 16 235 560 aksjer, hver pålydende kr 125. Aksjekapital betales inn av den banken som overfører lån for finansiering av Foretaket. Aksjeandelene rebalanseres mellom eierne periodisk, og som regel hvert år, i henhold til de relative andelene av lån for næringseiendom overført til Foretaket blant eierbankene.

Note 13 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

NOK 1 000	Nominelle beløp* 2022	Nominelle beløp* 2021
Obligasjoner med fortrinnsrett	9 292 480	9 132 730
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	9 292 480	9 132 730

* Nominelle beløp er hovedstol til valutakurs ved låneopptaket (SEK/NOK)

NOK 1 000	Bokført verdi 2022	Bokført verdi 2021
Obligasjoner med fortrinnsrett	9 429 787	9 474 761
Balanseførte kostnader ifbm. låneutstedelser	-924	-244
Påløpte, ikke betalte renter	77 859	53 363
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	9 506 722	9 527 881

*Nominelle beløp er hovedstol til valutakurs ved låneopptaket

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir fordelt på forfallstidspunkt (hovedstol)

Utstedte obligasjoner med fortrinnsrett	Nominelle beløp*	
	2022	2021
År		
2022	-	1 223 250
2023	1 018 000	1 800 000
2024	2 599 480	2 599 480
2025	1 200 000	200 000
2026	2 000 000	1 250 000
2027	415 000	-
2028	1 650 000	1 650 000
2029	410 000	410 000
Sum	9 292 480	9 132 730
Totalt	9 292 480	9 132 730

*Nominelle beløp er hovedstol til valutakurs ved låneopptaket

Gjelden fordelt på valutaer(bokført verdi ved årsslutt)

NOK 1 000	2022	2021
NOK	8 852 682	7 925 392
SEK	-	977 215
EUR	654 040	625 274
Sum	9 506 722	9 527 881

Note 14 Foretakets forpliktelser fra finansielle aktiviteter

Tabellen under viser endringer i forpliktelser som har oppstått fra finansieringsaktiviteter.

NOK 1 000	2021	Tilbakebetaling av lån	Verdijustering	Andre endringer	2022
Gjeld					
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	9 527 881	107 250	-152 224	23 816	9 506 722
Gjeld til kredittinstitusjoner	82 063	-82 063	0	0	0
	9 609 943	25 187	-152 224	23 816	9 506 722

Note 15 Finansielle derivater

NOK 1 000	2022	2021
Rentekontrakter		
Renteswap		
Kontraktsum	2 815 000	2 400 000
Eiendel	40 952	158 696
Forpliktelse	33 717	0
Valutakontrakter		
Valutaswap		
Kontraktsum	509 480	1 425 730
Eiendel	140 548	174 430
Forpliktelse	0	0
Totalt finansielle derivater		
Kontraktsum	3 324 480	3 825 730
Eiendel	181 500	333 126
Forpliktelse	33 717	0

Alle derivatkontrakter foretaket har inngått er gjort for sikringsformål

SpareBank 1 Næringskreditt kan gjøre bruke av derivater som sikringsinstrumenter som inngår i referanserentereformen. Reformen har som mål å gjøre disse rentene mer objektive, basert på markedstransaksjoner.

IBOR referanserenter brukes i disse av foretakets konstellasjoner:

1. Fastrente NOK obligasjoner utstedt og sikret til 3 måneders NIBOR eksponering
2. Fastrente EUR obligasjoner utstedt og sikret til 3 måneders NIBOR eksponering
3. Fastrente SEK obligasjoner utstedt og sikret til 3 måneders NIBOR eksponering
4. Tre måneders EUR obligasjoner utstedt og sikret til 3 måneders NIBOR eksponering

Foretaket vil følge markedspraksis og evt. signere ISDA protokoller for å ivareta reformene som nødvendig.

Finansielle sikringsderivater* utstedt gjeld, med IBOR rente, ekskl. NIBOR kontrakter	2022	2021
Euribor kontrakter under punkt 4 over	526 000	498 000
Totalt	526 000	498 000

*nominelle beløp

Mottatte sikkerheter

Mottatte sikkerheter kan brukes til å motregne mot kostnader og andre beløp Foretaket evt. må betale for å bytte motparter i derivat (swap), om slike avtaler misligholdes. Generelt er det dekning i sikkerheter for markedseksposering som oppstår for Foretaket fra første krone. Næringskreditt posterer ikke ut sikkerheter som ikke tidligere har blitt mottatt fra motpartene.

NOK 1 000	2022	2021
Mottatte sikkerheter	0	82 063

Note 16 Klassifisering av finansielle instrumenter

NOK 1 000	Finansielle eiendeler og gjeld vurdert til virkelig verdi	Finansielle eiendeler og gjeld vurdert til amortisert kost	2022
Eiendeler			
Innskudd i og fordringer på kredittinstitusjoner	-	74 192	74 192
Sertifikater og obligasjoner	1 416 785	-	1 416 785
Lån med pant i næringseiendom	-	9 942 439	9 942 439
Finansielle derivater	181 500	-	181 500
Sum eiendeler	1 598 284	10 016 631	11 614 916
Gjeld			
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer*	-	9 506 722	9 506 722
Derivater	33 717	-	33 717
Sikkerheter i derivatransaksjoner	-	0	0
Sum gjeld	33 717	9 506 722	9 540 439

* Av utstedte verdipapirer verdsettes 3 491 mill til virkelig verdi ved sikring. Den sikrede posten justeres for endring i virkelig verdi av den sikrede risikoen som samtidig innregnes i resultatet.

Eiendeler			
Innskudd i og fordringer på kredittinstitusjoner	-	462 702	462 702
Sertifikater og obligasjoner	1 171 427	-	1 171 427
Lån med pant i næringseiendom	-	9 756 057	9 756 057
Finansielle derivater	333 126	-	333 126
Sum eiendeler	1 504 552	10 218 760	11 723 312
Gjeld			
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer*	-	9 527 881	9 527 881
Sikkerheter i derivatransaksjoner	-	82 063	82 063
Sum gjeld	-	9 609 943	9 609 943

* Av utstedte verdipapirer verdsettes 4 165 mill. til virkelig verdi ved sikring. Den sikrede posten justeres for endring i virkelig verdi av den sikrede risikoen som samtidig innregnes i resultatet.

Note 17 Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi

Metoder for å fastsette virkelig verdi

Generelt

Rentekurven som brukes som input til virkelig verdivurderingene av sikringsinstrumentene og sikringsobjektene består av NIBOR-kurven ved løpetid under ett år. Ved løpetid utover ett år brukes swap-kurven.

Rentebytteavtaler

Verdsettelse av rentebytteavtaler til virkelig verdi skjer ved neddiskoterte kontanstrømmer til observerte markedsrenter.

Utstedte Obligasjonslån

For innlån vurdert til virkelig verdi skjer verdsettelse gjennom neddiskontering av kontanstrømmer i henhold til observerte markedsrenter.

Sertifikater og obligasjoner (eiendeler)

Verdsettes i henhold til observerbare markedspriser.

Presentasjon av virkelig verdimålinger per nivå med følgende nivåinndeling for måling av virkelig verdi:

- Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse (nivå 1)
- Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer i nivå 1 (nivå 2)
- Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger) (nivå 3)

Følgende tabell presenterer selskapets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31.12.2022

NOK 1 000	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Sertifikater og obligasjoner	1 416 785	-	-	1 416 785
Finansielle derivater	-	181 500	-	181 500
Sum eiendeler	1 416 785	181 500	-	1 598 284
Finansielle derivater	-	33 717	-	33 717
Sum forpliktelser	-	33 717	-	33 717

Følgende tabell presenterer selskapets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31.12.2021

NOK 1 000	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Sertifikater og obligasjoner	1 171 427	-	-	1 171 427
Finansielle derivater	-	333 126	-	333 126
Sum eiendeler	1 171 427	333 126	-	1 504 552
Finansielle derivater	-	-	-	-
Sum forpliktelser	-	-	-	-

* Regnskapsført til virkelig verdi i forhold til markedsrente- og valutaelementet.

Note 18 Andre forpliktelser

NOK 1 000	2022	2021
Provisjoner til SpareBank 1-banker	9 316	10 208
Gjeld til SpareBank 1 Boligkreditt AS	350	602
Øvrige påløpte kostnader	1 877	2 841
Sum andre forpliktelser	11 542	13 651

Foretaket har ingen kassekreditt eller trekkfasilitet

Note 19 Kredittrisiko

Kredittrisiko er definert som risiko for at tap kan oppstå som en konsekvens av at kunder og andre ikke har mulighet eller vilje til å møte kontraktsmessige forfall på avtalt tid. Kredittrisiko omfatter i hovedsak utlån til kunder med sikkerhet i næringseiendom, men inkluderer også kredittrisiko i derivatkontrakter (motparter posterer kontanter som sikkerheter for all eksponering Foretaket har) og investeringer i verdipapirer som holdes i likviditetsporteføljen.

I forvaltningsavtalen har SpareBank 1 Næringskreditt adgang til å motregne tap på individuelle kundelån mot den provisjonen som opptjenes. Foretaket har siden oppstart ikke hatt noen forekomst av avkortet provisjon til noen eierbanker.

Foretaket kjøper lån som er sikret med pant i næringseiendom innenfor 60 % av eiendomsens verdi, innvilget til kunder med god betjeningsevne. Kredittpolicyen har som målsetting å gi en svært lav risikoprofil på foretakets utlånsportefølje. Foretakets risikoklassifiseringssystemer benyttes til å styre foretakets utlånsportefølje i tråd med kredittstrategien. SpareBank 1 Næringskreditt AS benytter SpareBank 1-alliansens systemløsninger når det gjelder overtakelse av lån med pant i næringseiendom. Kredittrisikoen overvåkes for øvrig gjennom overvåkning av utvikling i kredittkvalitet i porteføljen, løpende misligholdsrapportering og overtrekkslister. Status på porteføljen blir rapportert månedlig til styret.

Kreditteksponering

NOK 1 000	2022	2021
Lån med pant i næringseiendom	9 942 439	9 756 057
Utlån i og fordringer på kredittinstitusjoner	74 192	462 702
Sertifikater og obligasjoner	1 416 785	1 171 427
Finansielle derivater	181 500	333 126
Andre eiendeler	30	154
Sum eiendeler	11 614 946	11 723 466
Mottatt sikkerhet ifbm. derivatavtaler		
Total kreditteksponering	11 614 946	11 723 466

Innskudd i og fordringer på kredittinstitusjoner

SpareBank 1 Næringskreditt AS har kun innskudd i SpareBank 1 SMN.

Utlån til kunder

Risikoklassiferingen av engasjementene bygger på SpareBank 1 sin kredittmodell der, blant annet, disse faktorene inngår:

- leiekontrakter og kontanstrømsanalyse
- finansiell status og yteevne låntaker
- kvalitative faktorer ved næringsbygget

SpareBank 1 Næringskreditt AS kjøper kun utlån fra eierbankene som har høy betjeningsevne og lav belåningsgrad (60 %). Dette tilsier at utlånene til foretaket ligger i de lavere risikogruppene. Foretaket benytter samme risikoklassifiseringmodell som eierbankene. Nedenunder er det oppstilt en oversikt over hvordan de ulike kundeengasjementene fordeler seg på risikogruppene. Risikogrupperingen er foretatt basert på misligholdssannsynlighet (PD). Foretaket bruker en egen kredittkomite behandling når det gjelder overtakelse av lån som er spesielt stor og/eller ligger i de nedre intervallene for misligholdssansynlighet.

Fordeling på risikogrupper - basert på sannsynlighet for mislighold

Risikogruppe	Fordeling i %	Totalt engasjement *	
	2022	2022	2021
Laveste	68,8 %	6 841 330	7 313 245
Lav	18,6 %	1 848 560	866 914
Middels	12,6 %	1 252 549	1 527 140
Høy	0,0 %	-	-
Svært høy	0,0 %	-	48 758
Mislighold	0,0 %	-	-
Totalt	100 %	9 942 439	9 756 057

* Totalt engasjement er oppgitt eks. påløpte renter, før gruppevise tapsavsetninger

** Mislighold er definert som restanse med varighet over 90 dager

Konsentrasjon i låneporteføljen

Største engasjement per 31.12.2022 utgjorde 4,0 % av sikkerhetsmassen, mens de 10 største utgjorde 26,3 % av sikkerhetsmassen.

Utlån fordelt på geografisk område

NOK 1 000		Utlån 2022*	Utlån 2022 i %	Utlån 2021*	Utlån 2021 i %
NO03	Oslo	3 439 477	34,59 %	3 819 916	39,15 %
NO30	Viken	1 841 497	18,52 %	1 567 361	16,07 %
NO50	Trøndelag	1 504 082	15,13 %	1 362 416	13,96 %
NO38	Vestfold og Telemark	1 228 996	12,36 %	1 197 272	12,27 %
NO34	Innlandet	985 813	9,92 %	792 230	8,12 %
NO15	Møre og Romsdal	591 518	5,95 %	629 012	6,45 %
NO18	Nordland	139 719	1,41 %	169 792	1,74 %
NO42	Agder	114 857	1,16 %	118 587	1,22 %
NO54	Troms og Finnmark	96 480	0,97 %	99 472	1,02 %
SUM		9 942 439	100,0 %	9 756 057	100,0 %

* Utlån er oppgitt eks. påløpte renter, før gruppevisse tapsavsetninger

Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner

SpareBank 1 Næringskreditt AS har kun innskudd i finansinstitusjoner i ratingklasse A-/A2 eller høyere ved årsskiftet.

Obligasjoner og sertifikater

Obligasjoner og sertifikater		2022	2021
AAA/Aaa	Obligasjoner med fortrinnsrett	1 374 763	463 717
AA1/AA+	Obligasjoner med fortrinnsrett		
AAA/Aaa	Øvrige stat eller statsgaranterte verdipapirer	42 022	707 710
AAA/Aaa	Sertifikater norsk stat		
Sum		1 416 785	1 171 427

Fitch / Moodys' ratingklasser er benyttet. Laveste rating gjelder i tilfeller med ulik rating. Alle obligasjonene er notert på børs.

Finansielle derivater

Derivatforretninger er inngått med motparter med tilfredsstillende kredittrating. Dersom verdien av derivatforretningene overstiger kredittrammene SpareBank 1 Næringskreditt AS har for motpartsrisiko i derivatkontrakter, må motpartene stille sikkerhet i form av kontanter. SpareBank 1 Næringskreditt AS er ikke forpliktet til å stille sikkerhet til motpartene dersom verdien skulle gå i motpartenes favør.

Note 20 Finansiell risiko

Likviditetsrisiko:

Likviditetsrisiko er risikoen for at foretaket ikke vil kunne møte sine forpliktelser ved forfall. I all hovedsak utsteder SpareBank 1 Næringskreditt AS obligasjoner med fortrinnsrett (OMF eller covered bonds), med kortere løpetid enn lånene med pant i næringsbygg som danner den største eierskapsposten. Likviditetsrisikoen som da oppstår er nøye overvåket og er i tråd med den norske OMF-lovgivingen som blant annet krever at inngående kontantstrømmer fra sikkerhetsmassen alltid skal være tilstrekkelig til å møte utgående kontantstrømforpliktelser til eiere av utstedte covered bonds, samt til motparter i derivatavtaler. For å kontrollere likviditetsrisikoen er det utarbeidet rammer og reserver som er godkjent av styret. SpareBank 1 Næringskreditt AS opprettholder en likviditetsreserve som dekker forfall neste 6 måneder, i henhold til foreslått harmonisert regelverk for OMF. Det utarbeides ukentlige likviditetsrapporter til administrasjonen. Rapportering til styret skjer på månedlig basis.

Næringskreditts eiere har forpliktet seg gjennom avtale til å kjøpe OMF i en situasjon der markedstilgangen kan være stengt. Dette medfører ikke en likviditetsbelastning hos SpareBank 1-bankene fordi OMF kan deponeres i Norges Bank til enhver tid. Foretaket kan kreve å selge OMF til eierbankene i henhold til avtalen i en størrelsesorden som tilsvarer de neste 12 måneders forfall, fratrukket Foretakets egenbeholdning av likviditet. Den enkelte banks ansvar for likviditetsbehovet er primært begrenset til dens eierandel i Foretaket, subsidiært til det dobbelte av det initielle ansvaret. I den fremtidige forpliktelsen trekkes det fra eventuelle tidligere kjøp av OMF under avtalen.

Hovedstolslikviditet - alle beløp i 1 000 NOK	31.12.2022	Uten forfallsdato	Løpetid 0-1 måned	Løpetid 1-3 måneder	Løpetid 3-12 måneder	Løpetid 1-5 år	Løpetid over 5 år
Utlån til kredittinstitusjoner	74 192	74 192					
Lån med pant i næringseiendom	12 882 471			644 543	1 756 213	3 999 051	6 482 664
Derivater	181 500				0	35 491	146 009
Sertifikater og obligasjoner	1 416 785		0	0	123 989	1 292 796	0
Øvrige eiendeler u/ restløpetid	30	30					
Sum eiendeler	14 554 978	74 223	0	644 543	1 880 203	5 327 338	6 628 672
Gjeld stiftet v/ utstedelse av verdipapir	-10 732 024			-94 245	-1 294 708	-7 100 210	-2 242 860
Øvrig gjeld m/ restløpetid	0						
Derivater	-33 717				10 822	1 917	-46 456
Andre forpliktelser u/ restløpetid	-24 409	-24 409					
Egenkapital	-2 050 098	-2 050 098					
Sum gjeld og egenkapital	-12 840 248	-2 074 507	0	-94 245	-1 283 886	-7 098 293	-2 289 316
Nettosum alle poster		-2 000 284	0	550 298	596 316	-1 770 956	4 339 356

Renterisiko:

Renterisiko er risikoen for negative resultateffekter som følge av renteendringer. I tråd med det norske lovverket for obligasjoner med fortrinnsrett og interne retningslinjer sikrer foretaket i hovedsak all renterisiko ved hjelp av rentebytteavtaler. Renterisiko (sensitiviteten) blir i foretaket beregnet som dollardurasjon ved 100 basispunkter parallelt skift i rentekurven. SpareBank 1 Næringskreditt AS sin balanse består hovedsakelig av utlån med pant næringseiendom med flytende rente som kan endres innen to ukers varsel. På innlånsiden har foretaket oppsigelige innskudd og innlån fra nærstående banker med flytende renter, samt utstedte obligasjoner med fortrinnsrett. De utstedte obligasjonene med fortrinnsrett er hovedsakelig brukt i bytteordningen med Norges Bank. Rentebindingen på alle innlån er sikret med rentebytteavtaler til 3 måneder.

Renterisiko - alle beløp i 1 000 NOK	31.12.2022	Uten forfallsdato	Løpetid 0-1 måned	Løpetid 1-3 måneder	Løpetid 3-12 måneder	Løpetid 1-5 år	Løpetid over 5 år
Utlån til kredittinstitusjoner	74 192	74 192					
Utlån til kunder	12 882 471			12 882 471			
Obligasjoner	1 416 785			1 416 785	0	0	0
Ikke rentebærende eiendeler	30	30					
Sum eiendeler	14 373 479	74 223	0	14 299 256	0	0	0
Gjeld stiftet v/ utstedelse av verdipapir	-10 732 024		0	-6 111 290	-1 354 577	-1 551 619	-1 714 537
Andre forpliktelser u/ restløpetid	-24 409	-24 409					
Egenkapital	-2 050 098	-2 050 098					
Sum gjeld og egenkapital	-12 806 531	-2 074 507	0	-6 111 290	-1 354 577	-1 551 619	-1 714 537
Netto renteeksponering før derivater	1 566 948	-2 000 284	0	8 187 966	-1 354 577	-1 551 619	-1 714 537
Derivater	147 782		-1 168 874	-2 173 972	1 089 852	755 844	1 644 932
Netto renteeksponering		-2 000 284	-1 168 874	6 013 993	-264 724	-795 775	-69 605
I prosent av forvaltningskapital		14 %	8 %	41 %	2 %	5 %	0 %

Tabellen under angir netto markedsverdiendring i norske kroner per 1 prosentpoeng renteendring for foretakets eiendeler og forpliktelser. Sensitivitetsanalysen viser forventet resultatutslag ved 1 prosentpoeng parallelt skift på hele rentekurven.

Sensitivitet på netto rentekost i NOK 1 000

Valuta	Endring i basispunkter	2022	2021
NOK	100	58	2 565

Valutarisiko:

Valutarisiko er risikoen for negative resultateffekter som følge av valutakursendringer. SpareBank 1 Næringskreditt AS sin balanse består i all hovedsak av utlån til kunder i norske kroner, oppsigelige innskudd i norske kroner og lån opptatt i det norske eller internasjonale obligasjonsmarkedet. I tråd med det norske lovverket for obligasjoner med fortrinnsrett og interne retningslinjer sikrer foretaket all åpen valutarisiko, enten ved hjelp av valutabytteavtaler eller naturlig sikring, slik at valutaeksponeringen elimineres. Det utarbeides ukentlige eksponeringsrapporter til administrasjonen. Rapportering til styret skjer på månedlig basis. Valutarisiko (sensitiviteten) blir i foretaket beregnet ved å summere foretakets netto eksponering i de enkelte valutaer. Foretaket hadde ingen vesentlig nettoeksponering mot andre valutaer enn NOK ved årsskiftet.

Netto valutaeksponering i NOK 1 000

Valuta	2022	2021
SEK	18	972
- Bankinnskudd	18	972
- Obligasjongjeld	0	-977 215
- Derivater	0	977 215
EUR	36	-720
- Bankinnskudd	37	26
- Obligasjons gjeld	-654 040	-625 274
- Derivater	654 040	624 528
SUM	54	252

Resultateffekt før skatt i NOK 1 000

Valuta	Endring i valutakurs i %	2022	2021
SEK	+10	2	97
EUR	+10	4	-72
SUM		6	25

Operasjonell risiko:

Den operasjonelle risikoen i SpareBank 1 Næringskreditt AS er begrenset. Foretaket driver kun med utlån til næringseiendom, plassering av likvide midler i sikre gjeldsinstrumenter og finansiering av disse aktivitetene. I tillegg er majoriteten av den operasjonelle risikoen forbundet med håndtering av næringseiendomsålanene i eierbankene. Dette er regulert gjennom forvaltningsavtalen mellom foretaket og den enkelte eierbank.

Foretaket har kontinuerlig fokus på videreutvikling av foretakets struktur, systemer og prosesser. Flere av de daglige oppgavene til foretaket er dessuten satt ut til SpareBank 1 SMN, som, i egenskap av å være en større organisasjon, har større grad av overlapping i den normale driften. I tillegg har foretaket et tett samarbeid med flere av de andre, større eierbankene.

I forbindelse med endringer i foretakets drift er et slik "spesialoppgaveforetak" som SpareBank 1 Næringskreditt AS i en spesiell situasjon. Eventuelle driftsutvidelser, introduksjoner av nye produkter eller utskifting av IT-systemer, vil være så store endringer at de nødvendigvis vil underlegges egne risikovurderinger og man vil utvikle prosessene før det iverksettes.

Foretaket gjennomfører en workshop minimum årlig hvor man går gjennom alle risikoområder foretaket er eksponert for. Foretakets styring og kontroll av operasjonell risiko vurderes som tilfredsstillende.

Basert på faktorene som det er redegjort for over er det foretakets oppfatning at det er ikke er forhold som skulle tilsi at det å benytte basismetoden representerer en undervurdering av den operasjonelle risikoen i foretaket. Foretaket benytter derfor basismetoden under kapitalkravsforskriften som metode for å beregne kapital for operasjonell risiko. Dette skal tilsvare et konfidensnivå på 99,9 %.

Kapitalbehovet beregnet per 31.12.2022 er ca. NOK 8,2 millioner (se også note som omhandler kapitaldekning) og dette vurderes å være representativt.

Note 21 Beløpsmessig balanse

Beløpsmessig balanse er beregnet ihht. finansforetaksloven og finansforetaksforskriften. Kun lån opp til og med belåningsgrad 60 % teller med. I beløpsmessig balanse brukes markedsværdien inklusive eventuelle sikringsinstrumenter (swaps). Lån som er i mislighold trekkes fra, det vil si at krav er forfalt i mer enn 90 dager (det har ikke vært noen tilfeller av misligholdte lån i foretaket siden oppstart).

Lån i SpareBank 1 Næringskreditt er alle til flytende rente.

Kravet til overpantsettelse er i Finansforetaksforskriften §11-7 fastsatt til 5 prosent. Foretakets obligasjoner er rated av Moodys, og er rated Aaa. Rating på dette nivået er forventet for nye obligasjoner, men er ikke er et krav eller en forpliktelse Foretaket har. I forbindelse med ratingen krever ratingbyrået en viss grad av overpantsettelse. Denne varierer, og er for tiden 16,5 prosent. Moody's kan ha en annen måte å beregne overpantsettelsen på enn det som fremkommer nedenfor.

NOK 1 000	2022	2021
Obligasjon med fortrinnsrett	9 790 480	9 132 730
Sum obligasjoner med fortrinnsrett	9 790 480	9 132 730
Lån med pant i Næringseiendom	9 846 955	9 618 728
Obligasjoner stat/statsgarantert	40 000	598 800
ReverseRepo/ depo mindre enn 100 dager	73 669	375 418
Obligasjoner med fortrinnsrett	1 365 000	460 000
Derivater	0	0
Sum sikkerhetsmasse til dekning av obligasjoner med fortrinnsrett	11 325 624	11 052 946
Sikkerhetsmassens dekningsgrad	121,88 %	121,03 %

Fyllingssikkerhet		
Bolilån	9 846 955	9 846 954 986
Fyllingssikkerhet	1 478 669	1 478 668 526
Sikkerhetsmasse til dekning av obligasjoner med fortrinnsrett	11 325 624	11 325 623 512
Andel fyllingssikkerhet	13,1 %	13,1 %
Liquidity Coverage Ratio (LCR)	31.12.2022	31.12.2021
Likviditetsreserve	47 017	96 537
Netto utbetalinger neste 30 dager	49 788	37 586
LCR (%)	843,9 %	256,8 %
Net Stable Funding Ratio (NSFR)	31.12.2022	31.12.2021
Poster som gir stabil finansiering	10 504 825	10 031 793
Poster som krever stabil finansiering	8 725 800	9 874 386
NSFR	115,2 %	98,4 %

Note 22 Kapitaldekning

Det primære mål for selskapets kapitalstyring er å sikre at selskapet overholder eksternt pålagte kapitalkrav og at selskapet opprettholder sunne finansielle nøkkeltall og en solid kredittverdighet for å støtte sin virksomhet.

Pålagt totalkapitalkrav fra Myndighetene per 31. desember 2022 er 15,5 %. I tillegg beregner selskapet et Pilar II-krav på 0,5 %, og en Management Buffer på 0,5 %.

Eierbankene har forpliktet seg til å støtte et minimumsnivå for selskapets kjernekapitaldekning (tier 1) på minimum regulatorisk nivå, primært pro rata i henhold til eierskapsandel, subsidiært solidarisk, men begrenset oppad til det dobbelte av den enkelte banks initielle ansvar.

Ansvarlig kapital i NOK 1 000	2022	2021
Aksjekapital	1 623 556	1 623 556
Overkurs	405 889	405 889
Annen egenkapital	20 653	44 571
Avsatt til utbytte	-20 619	-44 457
Justeringer i ren kjernekapital (AVA)	-1 417	-915
Immaterielle eiendeler	0	-149
Sum ren kjernekapital	2 028 062	2 028 495

Ansvarlig kapital i NOK 1 000	2022	2021
Fondsobligasjon	-	-
Sum kjernekapital	2 028 062	2 028 495
Tidsbegrenset ansvarlig kapital	-	-
Sum tilleggskapital	-	-
Netto ansvarlig kapital	2 028 062	2 028 495

Beregningsgrunnlag i NOK 1000	2022	2021
Derivater og eksponering mot banker	67 886	155 407
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	7 637 635	8 572 156
Obligasjoner med fortrinnsrett	137 476	46 372
Øvrige engasjementer	30	5
Sum kredittrisiko standardmetoden	7 843 028	8 773 940

Minimumskrav ansvarlig kapital i NOK 1 000	2022	2021
Markedsrisiko	-	-
Operasjonell risiko	163 227	158 774
Svekket kredittverdighet hos motpart (CVA)	235 181	246 885
Totalt beregningsgrunnlag	8 241 436	9 179 599

Kapitaldekning	2022	2021
Risiko-vekted kapitalgrunnlag	8 241 436	9 179 599
Kapitaldekning (krav 16,0 %)	24,61 %	22,10 %
Kjernekapitaldekning (krav 13,5 %)	24,61 %	22,10 %
Ren kjernekapitaldekning (krav 12,0 %)	24,61 %	22,10 %
Leverage ratio (krav 3 %)	17,51 %	17,33 %

Note 23 Opplysninger om nærstående parter

Foretaket har kjøpt lån fra SpareBank 1 SMN, SpareBank 1 Østlandet, SpareBank 1 Sørøst-Norge, SpareBank 1 Nord-Norge, SpareBank 1 Østfold Akershus, SpareBank 1 Nordmøre, SpareBank 1 Søre Sunnmøre, SpareBank 1 Ringerike Hadeland, SpareBank 1 Hallingdal Valdres og BN Bank. Det foreligger en forvaltningsavtale mellom partene.

Foretaket kjøper en vesentlig del av sine kontorstøttefunksjoner fra SpareBank 1 SMN. Det er inngått en SLA mellom SpareBank 1 Næringskreditt AS og SpareBank 1 SMN. I tillegg kjøper SpareBank 1 Næringskreditt AS enkelte IT-løsninger og tjenester fra BN Bank ASA og SpareBank 1 Utvikling.

SpareBank 1 Næringskreditt AS leier inn ansatte fra SpareBank 1 Boligkreditt. I henhold til styrevedtak i SpareBank 1 Næringskreditt AS skal 20 % av administrative kostnader i SpareBank 1 Boligkreditt AS belastes SpareBank 1 Næringskreditt AS. Fordelingsnøkkelen reflekterer faktisk ressursbruk i SpareBank 1 Boligkreditt AS.

SpareBank 1 Næringskreditt AS har i 2022 beregnet provisjon på 129,0 millioner kroner, og skyldig ikke betalt provisjon per 31.12.2022 er 9,3 millioner kroner.

Note 24 Betinget utfall og hendelser etter balansedagen

Betinget utfall

SpareBank 1 Næringskreditt AS er ikke part i noen rettsaker.

Hendelser etter balansedagen

Det har ikke vært hendelsen etter balansedagen som påvirket årsregnskapet for 2022.

Utbytte er foreslått til NOK 1,27 per aksje og vil totalt utgjøre 20,6 millioner kroner.

Kontaktinformasjon

SpareBank 1 Næringskreditt AS

Postadresse:
SpareBank 1 Næringskreditt
postboks 250

4066 Stavanger

Besøksadresse:
Børehaugen 1
4006 Stavanger

Norge

Administrerende direktør
Arve Austestad
Tlf: +47 5150 9411

Finansdirektør og IR
Eivind Hegelstad
Tlf: +47 5150 9367

Driftsdirektør
Henning Nilsen
Tlf: +47 5150 9412